

**Základní umělecká škola Mikulov,
příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Mikulov 2023

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1.	Počet oborů, velikost	5
2.2.	Historie a současnost	5
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4.	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	7
2.5.	Vybavení školy a její podmínky	7
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	8
3.1.	Zaměření školy	8
3.2.	Vize školy	9
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5.	PŘÍPRAVNÉ MEZIOBOROVÉ STUDIUM	11
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	12
6.1.	Přípravné studium hudebního oboru	12
6.2.	Studijní zaměření Hra na klavír	15
6.3.	Studijní zaměření Hra na keyboard	23
6.4.	Studijní zaměření Hra na varhany	26
6.5.	Studijní zaměření Hra na housle	29
6.6.	Studijní zaměření Hra na violu	32
6.7.	Studijní zaměření Hra na violoncello	36
6.8.	Studijní zaměření Hra na kontrabas	39
6.9.	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	42
6.10.	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	46
6.11.	Studijní zaměření Hra na klarinet	48
6.12.	Studijní zaměření Hra na saxofon	51
6.13.	Studijní zaměření Hra na trubku	55
6.14.	Studijní zaměření Hra na baryton	58
6.15.	Studijní zaměření Hra na lesní roh	61
6.16.	Studijní zaměření Hra na tubu	64
6.17.	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	67
6.18.	Studijní zaměření Hra na cimbál	69
6.19.	Studijní zaměření Hra na kytaru	72
6.20.	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	75
6.21.	Studijní zaměření Hra na baskytaru	78
6.22.	Studijní zaměření Hra na akordeon	81
6.23.	Studijní zaměření Zpěv	84
7.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	86

7.1. Přípravné studium výtvarného oboru	87
7.2. Studijní zaměření Výtvarné vyjadřování	88
7.3. Studijní zaměření Filmová a audiovizuální tvorba	91
7.4. Studijní zaměření Digitální fotografie	94
7.5. Studijní zaměření Grafický design	96
8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	100
8.1. Přípravné studium tanečního oboru	100
8.2. Studijní zaměření Moderní tanec	101
8.3. Studijní zaměření Klasický balet	104
9. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	107
9.1. Přípravné studium LDO	107
9.2. Studijní zaměření LDO	109
10. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	113
11. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	114
12. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	114
12.1. Zásady a způsob hodnocení žáků	114
12.2. Oblasti vlastního hodnocení školy	115

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Mikulov

Předkladatel: Základní umělecká škola Mikulov, příspěvková organizace

Náměstí 28/32, 692 01 Mikulov

IČO: 65337913

Ředitel školy: Ing. Jiří Vrbka

Telefon: 519 510 764

E-mail: info@zus-mikulov.cz

Zřizovatel: Jihomoravský kraj

Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno

Telefon: 541 651 111

E-mail: posta@kr-jihomoravsky.cz

Platnost dokumentu od: 1. 5. 2023

Datum vydání: 20. 4. 2023

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Mikulov je součástí systému uměleckého vzdělávání v ČR. Od roku 1997 je příspěvkovou organizací zřízenou Jihomoravským krajem. Dle zřizovací listiny je čtyřoborovou školou a poskytuje zájemcům základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním oboru a literárně-dramatickém oboru.

Kromě svého hlavního působiště v Mikulově poskytuje vzdělání v hudebním a výtvarném oboru ve Valticích a dále v hudebním oboru v obci Bavory.

Počtem vyučovaných žáků se škola řadí na druhé místo v okrese Břeclav, maximální povolená kapacita 705 žáků je zcela naplněna.

2.2. Historie a současnost

Počátky českého hudebního školství v Mikulově spadají do období první republiky. Po výstavbě nové české školy na Valtické ulici v roce 1929 zde začala vyučovat hudbě Marie Kasalická a od 1. září 1930 Marie Nezmeškalová. Ve škole se zpočátku učili zpěvu a hře na klavír či housle 24 žáci různorodého věkového složení. Patřil k nim i pozdější významný jazzový hudebník a skladatel Karel Krautgartner. Počet žáků se postupně zvyšoval až na 40 v roce 1938, kdy byla škola nucena ukončit svou činnost a Marie Nezmeškalová odešla z Mikulova. Po skončení druhé světové války se však do města opět vrátila a otevřela zde hudební školu, která byla pobočkou hudební školy v Břeclavi. V roce 1949 se škola osamostatnila a Marie Nezmeškalová se stala její první ředitelkou. Po ní se ve vedení školy vystřídali Antonín Seménka, Marie Sedláčková a Dr. Karel Urbánek. Právě za jeho krátkého působení v letech 1953–1954 byla škola přestěhována do nově zrestaurované budovy na náměstí, v níž má sídlo dodnes.

Nejvýraznější osobností v historii mikulovské hudební školy byl její dlouholetý ředitel Josef Košulič, kterému se zde podařilo díky cílevědomé snaze o vytvoření kvalitního a stabilizovaného učitelského sboru vybudovat kompletní čtyřoborovou školu s vynikajícími výsledky a značným potenciálem pro budoucnost. Jeho nečekané úmrtí v listopadu 1974 zasáhlo do plynulého průběhu rozvoje mikulovské LŠU, avšak spolupracovníci a pokračovatelé, kteří mohli po léta sledovat a poznávat způsob práce tohoto ředitele, dokázali navázat na tradici jím založenou a současně vtisknout škole i kus své vlastní osobnosti.

V roce 1974 se stal ředitelem školy dosavadní Košuličův zástupce Antonín Seménka. Za jeho působení dosahovala škola velmi dobrých výsledků zejména v práci se soubory. V té době pracovalo na škole pět souborů – komorní orchestr vedený Vítězslavem Vyhodou, akordeonové soubory vedené Františkem Kameníkem a Janem Frankem, dechový soubor pod taktovkou Karola Porubského a cimbálová muzika řízená Antonínem Seménkou.

V roce 1980 se novým ředitelem stal František Kameník, jeho zástupcem Igor Czajkowski. Kromě individuální výuky se pozornost vedení školy zaměřila na práci učitelů se školními soubory, majícími zde již svou tradici. Toto desetiletí bylo obdobím rozkvětu zejména dětské cimbálové muziky, kterou vedl Vítězslav Vyhoda. V roce 1982 byla navázána velmi úspěšná spolupráce s dětskými národopisnými soubory Palavánek a Palavěnka,

kteřá trvá doposud. Podobně úspěšné byly i taneční a výtvarný obor. Obzvláště výtvarný obor pod vedením Dr. Jarmily Červené dosahoval četných umístění v mnoha tématických soutěžích, jichž se žáci velmi intenzivně účastnili.

V roce 1990 byl ředitelem školy jmenován Karol Porubský. Roku 1997 získala škola právní subjektivitu, nesoucí změny v systému vedení školy a také změnu názvu – z Lidové školy umění se stala Základní umělecká škola Mikulov. Za vedení ředitele Karola Porubského byl počet vyučovaných oborů rozšířen o znovuzřízený literárně-dramatický obor. V hudebním oboru byl kladen důraz zejména na individuální výuku a podporu souborové a komorní hry. Zdárně se rozvíjela spolupráce s Domem kultury Mikulov, žáci ZUŠ vystupovali na vernisážích výstav, mikulovských sympoziích a na mnoha dalších akcích ve městě. V sále školy účinkovali posluchači i profesori brněnské konzervatoře i Janáčkovy akademie múzických umění. Škola se stala také organizátorem soutěží základních uměleckých škol, každoroční přehlídky dětských cimbálových muzik “Vzpomínka na Josefa Košuliče” i přehlídky dechových hudeb “O putovní pohár starosty města Mikulova”. Od roku 2000 do roku 2007 vedla školu ředitelka Hana Steskalová. V tomto období došlo k značným personálním změnám nejen ve vedení školy, ale i v celém pedagogickém sboru. Změnilo se vedení tanečního oboru, v hudebním oboru došlo ke změnám téměř ve všech nástrojových sekcích, oddělení žesťových nástrojů zaniklo úplně. Počet žáků klesl z 500 až na 379 v roce 2007. Přesto škola i nadále dosahovala úspěchů, a to především v souborové hře. V roce 2002 byl založen komorní orchestr učitelů “Collegium magistrorum” pod vedením MgA. Karla Bohůna, mimo to vznikla řada žákovských souborů. Díky tomu škola udržela svou pozici významné kulturní instituce regionu.

Od prosince roku 2007 vede školu ing. Jiří Vrbka. V tomto období se podařilo školu stabilizovat personálně, zlepšilo se také materiální vybavení. Bylo znovu zřízeno oddělení žesťových nástrojů, došlo k rozvoji tanečního oboru, vzestup zaznamenal i výtvarný obor, jehož studijní nabídka byla rozšířena o počítačovou grafiku, digitální fotografii a grafický design. Kromě stávajícího místa poskytovaného vzdělání ve Valticích, kde byl vedle hudebního nově otevřen i výtvarný obor, rozšířila škola svou působnost též do obcí Hlohovec, Milovice a Bavory. Počet žáků školy se v tomto období podařilo zvýšit o více než 50 % až na 604 ve školním roce 2012-2013.

V roce 2020 jsme požádali o navýšení kapacity školy na celkem 720 žáků (400 HO a 320 hromadné obory) v rámci přesunů kapacit mezi školami JMK. Dosažení této kapacity bylo plněno postupně ve třech následujících letech a zcela naplněna byla ve školním roce 2023-2024. Navýšením kapacity bylo umožněno i otevření nového předmětu Filmová a audiovizuální tvorba v rámci VO a též literárně-dramatického oboru, který se do školy vrátil po patnácti letech.

V současné době je škola schopna uspokojit zájem dětí širokou nabídkou vyučovaných oborů a svou veřejnou činností se řadí k významným kulturním institucím v Mikulově, Valticích a okolí.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy je z většiny plně kvalifikovaný, podíl učitelů uměleckých předmětů bez odborné kvalifikace činí pouze asi 5 %. Tito učitelé jsou zaměstnáni podle § 10 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, podle kterého splňují kvalifikační požadavky jako výkonní umělci. Pedagogický sbor se vyznačuje stabilitou, v posledních letech dochází jen k minimálním obměnám, a to převážně z přirozených příčin (mateřská dovolená ap.). Z hlediska věkového složení je většina pedagogů ve středním věku, vedle toho jsou zde zastoupeni jak mladí začínající učitelé, tak i kolegové-

-důchodci. Lze tak hovořit o vhodném promísení zkušených pedagogů s nositeli nových metod a přístupů.

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ Mikulov se dlouhodobě zaměřuje na realizaci projektů přesahujících různým způsobem běžnou činnost základní umělecké školy.

Významným druhem této činnosti je spolupřadatelství klavírních kurzů Audaces fortuna iuvat, které se uskutečňují každoročně v srpnu již od roku 2000. Spolupráce obdobného druhu je udržována i s pořadatelem Mezinárodního kytarového festivalu Mikulov, pořádaného od roku 1988. Dalšími tradičními každoročními akcemi pořádanými ve spolupráci s kulturními institucemi města Mikulova je přehlídka dětských cimbálových muzik “Vzpomínka na Josefa Košuliče”, jejíž počátek sahá rovněž do roku 1988. Škola pravidelně spolupracuje i s Regionálním muzeem v Mikulově, v jehož prostorách v průběhu roku uskutečňuje řadu vystoupení. Mezi periodicky se opakující akce patří Adventní koncert, o jehož program se dělí Komorní orchestr ZUŠ s pěveckým sborem mikulovského gymnázia Gaudium.

V rámci mezinárodní spolupráce se již po řadu let úspěšně rozvíjí kontakt s partnerskou ZUŠ v Galantě (Slovensko). Mezi oběma školami vznikl velmi úzký přátelský vztah mající podobu vzájemných návštěv partnerských škol, společných koncertů a společenských setkání. Díky tomuto kontaktu naše soubory opakovaně vystupovaly i na kulturních akcích pořádaných městem Galantou – například na Galantských hudebních dnech nebo na adventních koncertech.

2.5. Vybavení školy a její podmínky

ZUŠ Mikulov sídlí v historické budově v centru města. Svou polohou i prostorovými možnostmi vyhovuje potřebám kvalitní výuky uměleckých oborů. Vedle tříd pro individuální výuku hudebního oboru disponuje i koncertním sálem, tanečním sálem, samostatnou třídou pro kolektivní hudební obory, dvěma výtvarnými ateliery, počítačovou učebnou a fotokomorou pro výuku analogové fotografie. Prostorné chodby a foyer ve druhém patře poskytují dostatek možností pro výstavy prací žáků výtvarného oboru. Aktuálně by bylo třeba řešit chybějící prostory pro výuku LDO, která je vedena provizorně v koncertním sále.

Vedle hlavní budovy v Mikulově probíhá výuka i ve Valticích a Bavorech. Ve Valticích je vyučován hudební obor již více než půlstoletí, škola působí v prostorách někdejších liechtensteinských správních a hospodářských budov na hlavním valtickém náměstí, patřících nyní městu Valtice. V roce 2008 byla výuka zde rozšířena i o výtvarný obor, který je vyučován v prostorách pronajatých od zdejší základní školy. V Bavorech se vyučuje hra na dechové nástroje v prostorách poskytnutých obecním úřadem.

Úroveň vybavení se škola snaží držet krok s moderními možnostmi a nároky, jaké lze od škol našeho typu očekávat. Vedením školy je věnována značná péče a pozornost jak stavu a vybavenosti budovy, tak i údržbě a doplňování učebních pomůcek a dalších vyučovací potřeby. Modernizací kotelny v roce 2008 došlo k úsporám nákladů na spotřebu energií. Tyto prostředky mohou být věnovány na péči o sbírky hudebních nástrojů a jejich opravy, na nákup vybavení a potřebných materiálů pro výtvarný i taneční obor.

Značným posunem ve výukových možnostech bylo vybudování počítačové třídy s nejmodernějším programovým vybavením, poskytujícím jak možnost obohacení a zkvalitnění výuky hudební nauky i teoretických kapitol výtvarného i tanečního oboru, tak i výuku digitálních technologií – digitální fotografie a grafického designu. V roce 2019 bylo v 1. patře vybudováno nahrávací studio.

V rámci trvalé péče o zlepšování pracovního prostředí a podmínek k výuce byla v roce 2012 realizována generální oprava střešní konstrukce a výměna střešní krytiny a též oprava fasády ve dvorním traktu. V červenci 2013 byla dokončena již delší dobu zamýšlená klimatizace koncertního sálu. V roce 2014 byl nainstalován systém elektronického zabezpečení objektu. V letech 2017-2018 byla provedena generální výměna oken a oprava fasád.

Významnou a respektovanou součástí naší práce je pěstování a udržování kontaktů s rodiči žáků. Spolupráce je vedena jak prostřednictvím spolupracující organizace Spolek rodičů a přátel dětí a školy při ZUŠ Mikulov, tak i formou osobního kontaktu rodičů s učiteli i s vedením školy či zapojováním se rodičů a přátel při přípravě a organizaci různých školních akcí.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1. Zaměření školy

ZUŠ Mikulov navazuje na více než devadesátiletou tradici uměleckého vzdělávání ve městě. Z této zkušenosti se odvíjí i její zaměření, reagující na regionální specifika, potřeby a očekávání žáků a rodičovské veřejnosti. Výsledkem zohlednění těchto aspektů je snaha o poskytnutí široké a kvalitní vzdělávací nabídky.

Za dobu existence ZUŠ (dříve LŠU) zde vznikla bohatá tradice hudebních souborů, jejichž veřejné působení značně přesahuje rámec školních akcí a hraje významnou roli v kulturním a společenském životě města; v řadě případů tento význam přerůstá v širší, nezářídka mezinárodní měřítko. Je proto logické, že péče o udržování souborové praxe je významnou součástí zaměření školy, ať už se jedná o soubory hrající vážnou, či lidovou hudbu. S tím se úzce pojí nutnost dbát na kvalitní individuální přípravu žáků, kteří jsou do práce v souborech zapojováni. Zavedenou a osvědčenou praxí je i práce s rodiči v procesu výběru studovaného nástroje právě s ohledem na možnost zapojení žáka do souborových her a jeho pozdějšího uplatnění.

Zaměření výtvarného oboru je obsaženo v názvu jeho hlavního vyučovacího předmětu – Výtvarné vyjadřování. Žáci zde získávají dovednosti a zručnost v širokém spektru výtvarných technik jak v plošné, tak i v prostorové tvorbě, přičemž vedle technického zvládnutí tvorby není opomíjena ani obsahová stránka výtvarného sdělení. Tuto koncepci naplňuje uplatňovaná metoda projektového vyučování. Zahrnutí plné šíře výuky výtvarných technik umožňuje i velmi dobrou vybavenost učeben (dva výtvarné ateliery, učebna grafického designu a digitální fotografie, temná komora). Od školního roku 2021-2022 je výuka VO rozšířena o předmět Filmová a audiovizuální tvorba.

Taneční obor není úzce vyhraněn. Žáci se během výuky po zvládnutí taneční průpravy setkají se všemi tanečními směry – současným tancem, lidovým tancem i základní baletní přípravou – a dle svých osobních dispozic a převládajícího zaměření přesouvají později těžiště svého zájmu k některé z uvedených disciplín.

Literárně-dramatický obor byl znovuotevřen po patnáctileté pauze. Rádi bychom v něm navázali na tradici zejména ze 60.-80. let minulého století, kdy měl tento obor na naší škole vysokou úroveň.

3.2. Vize školy

Dlouhodobou vizí školy je nadále udržet a upevňovat pozici důležité a žádané vzdělávací a kulturní instituce, patřící v povědomí obyvatel města Mikulova i okolních obcí s naprostou samozřejmostí do zdejší vzdělávací struktury.

K dosažení tohoto cíle musí škola splňovat následující předpoklady:

- poskytovat žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru tak, aby byli schopni tuto stránku své osobnosti po ukončení studia samostatně rozvíjet a aby se dle svých dispozic mohli posléze zapojit do uměleckých aktivit školy, města a regionu
- vytvářet harmonické a tvůrčí klima, které žáky motivuje k učení, samostatnosti, kreativitě a přirozeně touze uplatnit nabyté vědomosti a zkušenosti v umělecké praxi
- vychovávat citově bohaté osobnosti, formovat u žáků návyky a postoje k celoživotnímu vzdělávání a pozitivnímu přístupu k životu, vytvářet ze žáka člověka s trvale zakotveným estetickým cítěním a schopností vnímat umělecké hodnoty

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k umělecké komunikaci:

- studijní plány v individuálně vyučovaných předmětech sestavujeme dle schopností každého žáka
- při vyučování využíváme vlastního příkladu, zařazujeme audiovizuální ukázky, reprodukce a videa
- seznamujeme žáka s problematikou, historií a vývojem zvoleného studijního zaměření, studovaná díla vysvětlujeme ve stylových a dobových souvislostech

Kompetence osobnostně sociální:

- při hodnocení se zaměřujeme na pozitiva, rozebíráme případná negativa a společně hledáme cestu k nápravě
- umožňujeme žákům srovnání s výkony jiných žáků, čímž je vedeme k sebehodnocení
- klademe důraz na spolupráci s rodiči a nabízíme jim možnost účastnit se výuky jejich dítěte
- svým příkladem vedeme žáky ke kladnému vztahu ke zvolenému oboru, jsme důslední v dodržování systému práce jak v hodinách, tak v domácí přípravě
- motivujeme žáka k lepším výkonům pochvalou, nabídkou vystupování na veřejnosti i mimo rámec ZUŠ na různých soutěžích, přehlídkách a při jiných příležitostech
- zapojujeme žáky do souborů, orchestrů a mezioborových projektů, kde získávají schopnost spolupráce a spoluzodpovědnosti za společné dílo a navazují sociální vazby

Kompetence kulturní:

- informujeme žáky i jejich rodiče o aktuální nabídce kulturních akcí školy, města a regionu a doporučujeme jejich návštěvu
- organizujeme veřejná vystoupení, výstavy a akce, žáky do nich aktivně zapojujeme a tím vytváříme prostředí pro jejich seberealizaci
- diskutujeme se žáky o hodnotách uměleckých děl, analyzujeme je a podporujeme vyjádření vlastního názoru na tato díla
- žakovskými vystoupeními se aktivně účastníme kulturních akcí ve městě i regionu

5. PŘÍPRAVNÉ MEZIOBOROVÉ STUDIUM

Přípravné mezioborové studium je určeno žákům předškolních ročníků mateřských škol. Výuka je sestavena z činností v tanečním, hudebním a výtvarném oboru.

	Činnost	Týdenní hodinová dotace
Hlavní předmět	Taneční obor	1
Hlavní předmět	Hudební obor	0,5
Hlavní předmět	Výtvarný obor	0,5
	Celkem	2

Výstupy PPV v TO:

Pohybová výchova podněcuje formou hry fantazii dětí, buduje jejich fyzickou zdatnost a obratnost, vede je k vnímání a vyjadřování rytmu a melodie a ke správnému držení těla.

Žák:

- ovládá dupy, tleskání, různé taneční polohy, kroky, poskoky, základní cviky obratnosti
- rozeznává pomalé a rychlé tempo, forte a piano, legato a staccato

Výstupy PPV v HO:

Hudební příprava žáků je vedena formou hry, děti tak nenásilnou formou absolvují první seznámení s hudbou a hudebními nástroji.

Žák:

- dokáže interpretovat jednoduché písně i jednoduchá říkadla
- pokouší se jednoduché písně i jednoduchá říkadla rytmizovat tleskáním, ťukáním atd.

Výstupy PPV ve VO:

Učitel hravou formou vede děti k získávání elementární zručnosti při práci s tužkou, barvami, modelářskou hlinou, a probouzí tak jejich zájem a schopnost výtvarného vyjádření.

Žák:

- získává základní povědomí o výtvarných technikách, nástrojích a způsobech vyjadřování
- experimentuje s výtvarnými nástroji a materiály, hraje si s nimi, zkouší jejich vlastnosti a různé způsoby užití a uchopení

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

CHARAKTERISTIKA HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor je počtem vyučovaných žáků největším oborem na ZUŠ Mikulov. V rámci studijních zaměření, jež jsou na škole celkem dvacet dvě, jsou žáci vzděláváni v jednotlivých vyučovacích předmětech Hra na ... (klavír, housle...), případně Sólový zpěv, a dále v předmětech Hudební nauka a Skupinová praxe, jejímž obsahem jsou různé druhy na škole vyučovaných souborových her. Pokud žák nemůže být zařazen do předmětu Skupinová praxe, navštěvuje výuku v předmětu Pěvecký sbor.

6.1. Přípravné studium hudebního oboru

• Přípravné studium I. a II. stupně

Přípravné studium I. stupně předchází studiu jednotlivých studijních zaměření. Jsou do něj zařazováni žáci ve věku pěti nebo šesti let. Učební náplň se liší podle zvolené varianty výuky. Nejdůležitějším úkolem učitele PS je probudit a neustále u žáků udržovat zájem o hudbu. Při výuce se doporučuje používat zajímavých forem práce – předehrávání známých písniček, jejich rozpoznávání dětmi, vyfukávání rytmu písni, zpěv atd.

Přípravné studium II. stupně je organizováno pro žáky II. stupně bez předchozí přípravy v I. stupni, podle jejich individuálních znalostí a dovedností. Studium je jednoleté a je vyučováno podle varianty 2.b.

V přípravném studiu žák není klasifikován, na konci školního roku je mu o návštěvě přípravného studia vydáváno Potvrzení.

Varianty:

1. **dvouleté přípravné studium** – v prvním roce žák navštěvuje výuku hry na zvolený nástroj (výuku zpěvu) v rozsahu 1 vyučovací hodina týdně, ve druhém roce hodinu teorie a hodinu hry na nástroj týdně
- 2.a **jednoleté přípravné studium** – žák v prvním pololetí navštěvuje jen výuku teorie v rozsahu 2 vyučovacích hodin, od 2. pololetí má jednu hodinu teorie a jednu vyučovací hodinu hry na nástroj (výuku zpěvu) týdně
- 2.b **jednoleté přípravné studium** – od 1. pololetí má žák jednu vyučovací hodinu teorie a jednu vyučovací hodinu hry na nástroj (výuku zpěvu)

UČEBNÍ PLÁN – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	Předmět	1. ročník	2. ročník
Hlavní předmět	Hra na nástroj (Sólový zpěv)	1	1
Hlavní předmět	Přípravná hudební výuka	–	1

UČEBNÍ PLÁN – varianta 2a: jednoleté přípravné studium

	Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hlavní předmět	Hra na nástroj (Sólový zpěv)	–	1
Hlavní předmět	Přípravná hudební výuka	2	1

UČEBNÍ PLÁN – varianta 2b: jednoleté přípravné studium

	Předmět	1. pololetí	2. pololetí
Hlavní předmět	Hra na nástroj (Sólový zpěv)	1	1
Hlavní předmět	Přípravná hudební výuka	1	1

Poznámka: V učebních plánech je uváděn vyučovaný předmět Hra na nástroj, na vysvědčení však bude uváděn konkrétní nástroj, studovaný tím kterým žákem (např. Hra na klavír, Hra na housle apod.).

• Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé stanovuje učitel na základě vzdělávacích potřeb žáků a studentů. Výuka se uskutečňuje v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA NÁSTROJ / SÓLOVÝ ZPĚV (varianta 1)

1. ročník

Žák vyučovacího předmětu Hra na nástroj:

- získává zájem o svůj nástroj
- zvládá správný postoj (posez) při hře a ovládání (držení) nástroje
- pomocí dechových cvičení zvládá základy žeberně bránicového dýchání (u žáků dechového oddělení)
- používá při hře střídavě obě ruce v přirozeném tvaru (u žáků klavírního oddělení)
- sedí či stojí správně u nástroje a umí uvolnit paže
- seznamuje se s různými říkadly, lidovými a umělými písněmi a podle svých mentálních a motorických schopností zvládá jejich realizaci na nástroji
- získává základní nástrojové dovednosti

2. ročník

Žák vyučovacího předmětu Hra na nástroj:

- rozvíjí hru podle sluchu paměťové schopnosti i základní orientaci na nástroji
- zvládá samostatnou domácí přípravu, je schopen cvičit na nástroj, zvládá dle svých možností hru říkadel a jednoduchých písní
- získává pocit kontroly nad svým hracím aparátem při hře
- rozvíjí dovednosti směřující k využívání různých zvukových možností nástroje

1. a 2. ročník

Žák vyučovacího předmětu Sólový zpěv:

- dokáže zřetelně vyslovovat všechny souhlásky a samohlásky
- osvojuje si základy intonace – na libovolnou slabiku zazpívá předehraný tón
- zvládá jednoduchá rytmická cvičení ve čtyřdobém a třídobém taktu
- dokáže zazpívat jednoduchou píseň s doprovodem klavíru
- je schopný soustředit se ve vyučování a dbá pokynů svého učitele
- při zpěvu používá správné držení těla

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA NÁSTROJ / SÓLOVÝ ZPĚV (varianta 2a, 2b)

Žák (vyučovacího předmětu Hra na nástroj):

- získává zájem o svůj nástroj
- zvládá správný postoj (posez) při hře a ovládnání (držení) nástroje
- pomocí dechových cvičení zvládá základy žeborně bránicového dýchání (u žáků dechového oddělení)
- používá při hře střídavě obě ruce v přirozeném tvaru (u žáků klavírního oddělení)
- sedí či stojí správně u nástroje a umí uvolnit paže
- seznamuje se s různými říkadly, lidovými a umělými písněmi a podle svých mentálních a motorických schopností zvládá jejich realizaci na nástroji
- získává základní nástrojové dovednosti

Žák (vyučovacího předmětu Sólový zpěv):

- dokáže zřetelně vyslovovat všechny souhlásky a samohlásky
- osvojuje si základy intonace – na libovolnou slabiku zazpívá předebraný tón
- zvládá jednoduchá rytmická cvičení ve čtyřdobém a třídobém taktu
- dokáže zazpívat jednoduchou píseň s doprovodem klavíru
- je schopný soustředit se ve vyučování a dbá pokynů svého učitele
- při zpěvu používá správné držení těla

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝUKA (varianta 1, 2a, 2b)

Žák:

- osvojuje si hravým způsobem základní hudební prvky
- zpívá lidové písně, a upevňuje tak intonaci a rytmus
- dokáže charakterizovat základní vlastnosti tónu
- seznamuje se s notovým zápisem a pojmy (klíč, noty, pomlky, notová osnova)
- zvládá základní zákonitosti notového zápisu (takt, repetice, dynamická znaménka)
- dokáže vysvětlit rozdíl mezi tónem a půltónem a funkci posuvek
- dokáže charakterizovat stupnici

6.2. Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír patří v současnosti k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Uplatňuje se nejen jako nástroj sólový i doprovodný ke všem ostatním hudebním nástrojům a zpěvu, ale také v komorních, symfonických, tanečních, estrádních a jazzových orchestrech.

Hra na klavír je ideální prostředek k rozvíjení logické i mechanické paměti a působí kladně na fyzický (prstová motorika, koordinace těla a rukou) i duševní (koncentrace a sebeovládání) rozvoj hráčů.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Povinný předmět	Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinný předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na klavír* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na klavír* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA KLAVÍR

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje a uvolněnou paží vytvoří znělý tón
- zvládá hru jednoduchých melodií podle sluchu
- orientuje se v pětiprstové poloze a v jejím rozšíření
- hraje oběma rukama současně
- užívá úhozu portamento, legato i staccato
- rozezná dle svých schopností základní rytmické hodnoty
- postupně nacvičuje osamostatňování a nezávislost rukou

- začíná s přípravou ke hře stupnic (podklady palce a překládání prstů) a základních tvarů akordů, zahraje alespoň 3 stupnice a akordy od bílých kláves zvlášť

2. ročník

Žák:

- získává větší jistotu při hře z not a rozpoznávání základních rytmických hodnot
- hraje stupnice durové a mollové do 4 křížků a béček zvlášť i oběma rukama dohromady v protipohybu, k probraným stupnicím kvintakordy s obraty s přenášením a překládáním rukou do různých oktáv
- začíná s nácvikem pedálu, dvojhmatů, repetovaných tónů a skoků
- rozvíjí své výrazové schopnosti
- prohlubuje svou úhozovou pohotovost a dovednost v rychlejších tempech
- seznamuje se s hrou jednoduchých melodických ozdob (příraz, nátryl)
- doprovází jednoduché melodie snadným způsobem (prodleva, dudácká kvinta)

3. ročník

Žák:

- rozvíjí prstovou techniku
- dle návodu pedagoga se postupně učí zvládat pedál současný a synkopický
- odlišuje melodii a doprovod při interpretaci
- na základě rytmického citění si uvědomuje tempo a metrum skladeb
- dle svých možností zvládá hru z listu v pětiprstové poloze unisono oběma rukama
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu podle svých schopností
- umí vnímat náladu skladby a vyjádřit ji elementárními výrazovými prostředky
- při vytváření doprovodů k písničkám používá základní harmonické funkce

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje své technické dovednosti pomocí sluchové kontroly
- rozlišuje jednotlivé složky hudby (dynamika, rytmus, tempo)
- dokáže výrazově odlišit náladu skladeb, melodii a doprovod
- hraje všechny durové i mollové stupnice dohromady
- připravuje se ke hře oktáv podle velikosti ruky
- kontroluje sluchem čistotu pedalizace
- pokračuje ve hře z listu

5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby podle svých individuálních schopností
- využívá možnosti vybrat si skladbu podle vlastního uvážení
- snaží se vystihnout obsah, charakter a náladu skladby
- rozvíjí sluchovou sebekontrolu, technickou vybavenost, úhozovou kvalitu, rytmickou srozumitelnost
- rozšiřuje nácvik melodických ozdob o obal, skupinku a trylek
- prohlubuje schopnost samostatně přistupovat ke svěřeným úkolům při hře z listu, tvorbě doprovodů

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje náročnější pasážovou techniku na větších plochách

- hraje durové a mollové stupnice v kombinovaném pohybu, čtyřhlasé akordy s obraty, velký rozklad zvlášť
- umí určit obtížná místa v skladbě, navrhnout způsob nácvičku a posoudit svůj výkon
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů, dokáže využít nabytých dovedností k provedení správné dynamiky, tempa, frázování, artikulace
- dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- orientuje se správně při čtení notového zápisu
- je schopen sluchové sebekontroly, snaží se o plastickou a kultivovanou hru
- umí samostatně nastudovat obtížnější skladbu dle svých dispozic
- využívá vhodných zvukových možností nástroje při interpretaci
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry
- podle svých schopností zvládá z listu hru jednoduchých skladeb
- při hře písní vytváří improvizovaný doprovod (rozklad, figurace)
- je schopen hrát přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, z nichž některé provede při svém absolventském koncertě

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- upevňuje a rozvíjí získané zkušenosti (dovednosti) a využívá je k vyjádření svých představ
- podílí se na výběru skladeb volbou z různých žánrů a stylů
- prohlubuje pohotovost ve hře z listu
- zapojuje se do čtyřruční hry a hry doprovodů v oblasti komorní hry

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje kulturu úhozů, stavbu frází, vyrovnanost pasážové hry, plastičnost hry
- využívá při nácvičce skladeb poslech profesionálních nahrávek
- zvládá hru náročnějších etud a umí se samostatně vypořádat s jejich problémy
- je schopen posoudit skladby různého zaměření a přiměřenou formou dokáže vyjádřit svůj názor na ně

3. ročník

Žák:

- zajímá se o kulturní a hudební dění ve svém okolí (bydliště, škola) a dle svých možností se do něj zapojuje
- využívá znalostí o formě, charakteru, obsahu skladby při hře z paměti
- ve hře z listu se seznamuje i s klavírními úpravami skladeb symfonických, komorních, operních, a rozšiřuje tak svůj hudební přehled

4. ročník

Žák:

- využívá svých zkušeností a dovedností (vědomostních i nástrojově technických) k samostatnému studiu a vyhledávání skladeb
- interpretuje skladby různých stylových období, žánrů, forem, nálad
- má přehled o skladbách významných světových a českých autorů

- je schopen uplatnit se jako samostatný a pohotový amatérský hudebník v sólové nebo čtyřruční hře, v doprovodu, v komorní hře i v souborech různého složení dle svého zaměření a dispozic
- získané vědomosti uplatňuje při různých akcích jak ve škole, tak na veřejnosti

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA

Předmět hudební nauka navazuje na teoretické základy i praktické činnosti přípravné hudební výuky. Slouží k rozvíjení hudebních dovedností, poskytuje žákovi teoretický základ pro hru na nástroj a vlastní interpretaci. Moderními metodami rozvíjí také hudební citění a vnímání. Předmět je vyučován v 1.–4. ročníku I. stupně studia hudebního oboru.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dokáže zazpívat jednoduchou píseň
- rozlišuje tempo, dynamiku a používá základní italské názvosloví
- rozlišuje pojmy zvuk, tón, nota
- se orientuje v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- pozná a používá noty a pomlky – celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, půlovou s tečkou, čtvrt'ovou s tečkou
- čte noty v rozsahu g–c³
- vytleská jednoduchá rytmická cvičení
- vytváří vlastní jednoduché rytmické a melodické útvary
- používá nástroje Orffova instrumentáře
- chápe pojem stupnice a trojzvuk
- vyjmenuje hudební posuvky a zná jejich funkci
- vyjádří průběh hudby pohybem

2. ročník

Žák:

- při zpěvu písní uplatňuje poznatky o správných pěveckých návycích, rozšiřuje svůj hlasový rozsah
- používá 3/8 a 6/8 takt
- poslechem rozlišuje durové a mollové písně
- zvládá taktování 2/4 a 3/4 taktu
- ovládá durové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- se orientuje ve stavbě stupnice dur a moll
- vytváří doprovody na nástroje Orffova instrumentáře
- pracuje na PC – určuje noty s křížky a s béčky

3. ročník

Žák:

- ovládá durové stupnice do 5 křížků a 5 béček
- ovládá mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- zná basový klíč a orientuje se v jeho zápisu
- ovládá základní rozdělení hudebních nástrojů
- transponuje jednoduchou píseň
- zapíše jednoduchý rytmus a melodii

- poznává a tvoří intervaly čisté a velké
- aktivně poslouchá ukázky umělé hudby a pokouší se formulovat svůj názor na znějící hudbu

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny durové a mollové stupnice
- vysvětlí pojem stejnojmenná a paralelní stupnice
- vytvoří tónický kvintakord včetně jeho obrátů
- vytvoří dominantní septakord
- orientuje se ve složitějších rytmických zápisech
- orientuje se ve stylových obdobích a charakteristických rysech jednotlivých hudebních epoch
- aktivně poslouchá ukázky umělé hudby a formuluje svůj názor na znějící hudbu
- aktivně využívá výukové softwary dostupné ve školní počítačové učebně

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE

Skupinová praxe vyžaduje zapojení všech zúčastněných žáků do společné práce na nácvičku hraných skladeb. Každý člen se podílí s maximálním nasazením dle svých možností na přípravě hudebního díla. Žáci jsou vedeni nejenom k hudbě samotné, ale pěstuje se u nich také schopnost vzájemné spolupráce, odpovědnost za společné dílo a rozvíjejí se pozitivní stránky osobnosti – spolehlivost, dochvilnost a snaha pomáhat ostatním členům kolektivu. Soubory různého složení a zaměření uplatňují získané vědomosti a nacvičený repertoár při různých akcích jak ve škole, tak na veřejnosti.

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák:

- se učí vzájemnému kontaktu a interakci s ostatními spoluhráči a rozvíjí schopnost souhry s dalšími nástroji
- zvládá notový zápis skladeb

4. a 5. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnost souhry
- upevňuje harmonickou představivost i hudební paměť podle svých individuálních schopností a možností
- dokáže reagovat na gesta dirigenta nebo vedoucího hráče

6. a 7. ročník

Žák:

- respektuje hru s doprovodem
- orientuje se v nástrojovém obsazení souboru
- věnuje dostatečnou pozornost intenzivní individuální přípravě

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- vyvažuje své hráčské výkony a přizpůsobuje je celku
- zdokonaluje rytmickou přesnost, dynamickou odlišnost a doladování
- využívá všech svých doposud získaných znalostí a dovedností

3. a 4. ročník

Žák:

- umí respektovat dynamiku a agogiku
- přispívá zodpovědně k interpretaci hudebního díla vzhledem ke svým hráčským dispozicím a časovým možnostem
- pěstuje smysl pro stylovou interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT KLAVÍRNÍ SEMINÁŘ

Předmět *Klavírní seminář* je nabízen žákům, kteří studují obor *Hra na klavír* nebo *Hra na keyboard* jako jeden z předmětů, který si žáci mohou vybrat už od 3. ročníku 1. stupně studia. Zaměřuje se na hudebně-teoretickou praxi.

Základní studium 1. stupně

3. ročník

Žák:

- seznamuje se s historií klavíru
- zahraje před ostatními skladbu, kterou nastudoval v hlavním oboru
- diskutuje s ostatními žáky o dílech hraných v hodinách Klavírního semináře
- respektuje ostatní účastníky semináře
- veřejně vystoupí
- používá základy improvizace
- získává přehled o základních harmonických funkcích

4. a 5. roč.

Žák:

- získává přehled o hudebních stylech, žánrech a formách
- seznámí se s hlavními představiteli klavírní literatury a jejich stěžejními díly
- používá v praxi základní harmonické funkce T, S, D a je schopen doprovodit lidové písně
- získává základy improvizace a skládá vlastní skladby (s textem, bez textu)
- zahraje před ostatními skladbu, kterou nastudoval v hlavním oboru
- realizuje se u svého nástroje, popřípadě hraje i na jiné hudební nástroje
- veřejně vystoupí

6. a 7. roč.

Žák:

- improvizuje u nástroje a používá i vedlejší harmonické funkce (VI. stupeň, DD, II. stupeň)
- má přehled o hudebních stylech, žánrech a formách a je schopen udělat formální analýzu skladby na základě poslechu
- realizuje se u svého nástroje a skládá své vlastní sklady (s textem, bez textu)
- zahraje před ostatními skladbu, kterou nastudoval v hlavním oboru
- respektuje ostatní účastníky semináře a jejich hudební názor
- veřejně vystoupí
- má přehled o hudebním dění ve svém okolí

Základní studium 2. stupně

1. a 2. roč.

Žák:

- navazuje na dovednosti získané na 1. stupni
- volně improvizuje
- zahraje před ostatními skladbu, kterou nastudoval v hlavním oboru
- veřejně vystoupí
- má přehled o hudebním dění ve svém okolí
- dokáže napsat recenzi na koncert, který navštívil

3. a 4. roč.

Žák:

- seznámí se se základními modulacemi
- realizuje se u svého nástroje a skládá své vlastní sklady (s textem, bez textu)
- zahraje před ostatními skladbu, kterou nastudoval v hlavním oboru
- veřejně vystoupí
- má přehled o hudebním dění ve svém okolí
- napíše recenzi na koncert, který navštívil

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR

Do předmětu *Pěvecký sbor* jsou zařazováni zejména žáci, kteří nemohou navštěvovat předmět *Skupinová praxe*. Důvodem může být obtížná zařaditelnost studovaného nástroje do souborů, ale také např. nemožnost návštěvy výuky v souboru z důvodu potíží s dojížděním apod. Kromě toho je však možné zařadit do sboru i ty žáky, kteří předmět *Skupinová praxe* navštěvují.

Podle počtu žáků a podle jejich dosažené úrovně dovedností lze organizačně spojit výuku I. a II. stupně.

Základní studium I. stupně

3. ročník

Žák:

- nepřepíná hlas, ale používá jej ve svém přirozeném rozsahu

- utvrzuje se v čisté intonaci, používá základní dynamické rozlišení, frázování (nádech), legátový zpěv, správně artikuluje
- učí se správnému pěveckému postoji a klidnému dýchání
- čistě intonuje svůj hlasový part v jednoduché dvouhlasé skladbě
- spolupracuje s ostatními zpěváky ve skupině
- respektuje instrumentální doprovod, dokáže reagovat na dirigentská gesta

4. a 5. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- postupně rozšiřuje svůj hlasový rozsah
- zpívá legato a staccato
- dokáže zazpívat dle dosažené úrovně kánon a jednoduchý dvojhlas
- používá základní dynamiku
- respektuje ostatní zpěváky
- zpívá s instrumentálním doprovodem skladby různých stylů a žánrů dle pokynů dirigenta

6. a 7. ročník

Žák:

- zvládá dle své úrovně hlasovou i dechovou techniku v rozšířeném hlasovém rozsahu
- využívá větší škálu výrazových prostředků
- má smysl pro celkový pěvecký projev
- zpívá složitější písně, jedno i vícehlasé, různých stylů a žánrů
- realizuje skladby a cappella i s doprovodem
- správně reaguje na dirigentská gesta

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti získané studiem I. stupně
- využívá dle svých možností vyrovnaný hlas ve všech hlasových rejstřících
- je schopen čisté intonace ve skladbách a cappella i s doprovodem
- pracuje s širší škálou dynamiky a agogiky
- projevuje ve všech směrech kultivovanost hlasového projevu
- orientuje se ve struktuře sborové partitury
- zpívá skladby všech stylů a žánrů dle pokynů dirigentských gest, která respektuje

3. a 4. ročník

Žák:

- zvládá čistou intonaci v náročnějších skladbách a cappella i s instrumentálním doprovodem různých stylů a žánrů
- má smysl pro hudební frázi a kantilénu
- vnímá vyváženost hlasů při realizaci sborové skladby
- zpívá z listu jednodušší notový zápis
- vykazuje po všech směrech vyzrálou a kultivovanost hlasového projevu
- reaguje s jistotou na dirigentská gesta

6.3. Studijní zaměření Hra na keyboard

Studiem hry na keyboard se žákům otevírají obrovské možnosti práce s hudbou. Na základě znalostí z nauky o hudebních nástrojích (výrazové možnosti, rozsahy a použití klasických hudebních nástrojů) se naučí vytvářet vlastní úpravy skladeb tak, aby konečná úprava byla vkusná.

V I. stupni pracujeme s vlastními možnostmi nástroje, tedy jeho vnitřním programovým nastavením. U kvalitních nástrojů je nabídka zvukových a rytmických možností velmi vysoká, čímž vzniká široký prostor pro uplatnění vlastní fantazie. Ve II. stupni studia se žák seznamuje s dalšími ovládací prvky nástroje, s notačním programem a s ostatními možnostmi, které moderní elektronické nástroje nabízejí ve spojení s počítačem.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka je realizována individuálně nebo ve skupinkách po dvou žácích na základě rozhodnutí ředitele. Výuka v předmětu *Skupinová praxe* může být organizována buď formou doprovodu nebo komorní hry s jiným nástrojem, či působením v hudebním souboru. Pokud žák z vážných důvodů nemůže navštěvovat předmět *Skupinová praxe*, je zařazen do povinně volitelného předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA KEYBOARD

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní zásady sezení u nástroje, uvolněné postavení rukou
- zná základní obsluhu nástroje, názvy a použití jeho základních funkcí

- ovládá základní dovednosti hry každou rukou zvlášť a souhru obou rukou
- rozlišuje hru legato, staccato a tenuto
- používá jednoduchý rytmický a automatický doprovod
- zná pojem akordová značka
- umí vytvořit durový akord od bílých kláves podle akordové značky

2. ročník

Žák:

- zná a hraje durové stupnice od bílých kláves a kvintakordy k hraným stupnicím
- používá základní akordy při doprovodu a používá správný prstoklad při hře akordů
- používá automatický doprovod při hře písní
- používá a střídá akordy
- umí vytvořit durový akord podle akordické značky

3. ročník

Žák:

- je schopen hry v rychlejších tempech
- chápe a používá základní ovládací komponenty nástroje
- používá složitějších akordických doprovodů
- je schopen doprovodit zpěv jednoduché písně
- samostatně vybírá správný zvuk nástroje a volí z více typů automatických doprovodů
- je schopen využívat durové akordické značky a mollové od bílých kláves

4. ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu klaviatury
- hraje vyrovnaně v rychlejších tempech
- za pomoci učitele používá některé další ovládací komponenty nástroje
- zná a hraje všechny durové stupnice a mollové od bílých kláves dohromady včetně akordů a jejich obrátů
- umí používat jednoduché melodické ozdoby
- podle svých schopností vytváří základní harmonické funkce a vytváří a hraje doprovod ke známým písním a jednoduchým melodiím
- s pomocí učitele umí zvolit doprovod, rejstřík a tempo vhodné pro jednoduchou píseň nebo skladbu
- pracuje s některými náročnějšími rejstříky, ovládá podle svých možností hru s náročnějšími doprovody
- hraje z listu skladby 1. a 2. ročníku

5. ročník

Žák:

- samostatně hraje vyrovnaně v rychlejších tempech
- za pomoci učitele používá více dalších ovládacích komponentů nástroje
- používá složitější melodické ozdoby
- vytváří základní harmonické funkce a vytváří a samostatně hraje doprovod ke známým písním a jednoduchým melodiím
- samostatně s minimální pomocí učitele volí doprovod, rejstřík a tempo vhodné pro jednoduchou píseň nebo skladbu
- pracuje s dalšími náročnějšími rejstříky, při hře používá náročnější doprovody
- hraje z listu skladby 2. a 3. ročníku

- samostatně upravuje jednodušší skladbičky
- chápe a používá dominantní septakord

6. ročník

Žák:

- samostatně hraje vyrovnaně v rychlejších tempech
- samostatně využívá a vybírá všechny funkce nástroje, volí doprovody, rejstříky a tempa
- hraje zvlášť mollové stupnice od černých kláves
- podle svých možností hraje čtyřhlasé akordy
- samostatně vytváří základní harmonické funkce a vytváří a hraje doprovod ke známým písním a jednoduchým melodiím
- je schopen samostatně (podle svého zájmu) upravovat a nacvičit skladby a písně různých žánrů a stylů
- rozlišuje hudební styly a zájmy
- samostatně pozná a podle akordových značek umí vytvořit akordy dur, moll, dominantní septakord, zvětšené a zmenšené akordy

7. ročník

Žák:

- samostatně hraje vyrovnaně v rychlejších tempech
- samostatně využívá a vybírá všechny funkce nástroje, volí doprovody, rejstříky a tempa
- zná a hraje všechny stupnice a akordy k hraným stupnicím dohromady
- je schopen samostatně vytvořit doprovod k melodii (podle svého zaměření)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- ukončí studium I. stupně základního studia absolventskou přehrávkou jako sólista nebo člen souboru

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník:

Žák:

- rozvíjí správné návyky získané během I. stupně studia s akcentací uvolněné hry celého těla
- samostatně používá další ovládací prvky nástroje (Modulation, Pitch bend...)
- na základě sluchových dovedností získaných na I. stupni studia procvičuje harmonicko-melodickou analýzu zadaného hudebního materiálu
- samostatně upravuje a aranžuje notový materiál pro svůj nástroj
- za pomoci učitele improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ
- seznamuje se se všemi druhy akordických značek
- pod vedením učitele pracuje s notačním programem a s MIDI

3. a 4. ročník

Žák:

- orientuje se na nástroji a samostatně využívá všechny prvky nástroje
- používá dostupné pedály
- je schopen v rámci získaných dovedností a schopností samostatně analyzovat harmonicko-melodický materiál skladeb
- je schopen samostatně upravovat (aranžovat) skladby nejen z notového materiálu, ale i z poslechu

- samostatně improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ
- ovládá druhy akordických značek včetně jiných než středoevropských systémů
- samostatně pracuje s notačním programem a s MIDI

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.4. Studijní zaměření Hra na varhany

Varhany jsou největším a nejsložitějším hudebním nástrojem, proto jsou právem označovány jako královský nástroj. Uplatňují se jako nástroj sólový, doprovodný a jako nástroj užívaný při liturgiích a obřadech.

Hra na varhany vyžaduje technickou vyspělost získanou studiem oboru klavír. Proto první tři ročníky studia oboru varhany kopírují program studijního zaměření oboru klavír. Také z důvodu fyzické vyzrálosti žáka, koordinace těla, složitosti hudebního textu i ovládnutí nástroje se k samotné hře na varhany přistupuje až ve 4. ročníku I. stupně studia. Výuka svým zaměřením vedle přípravy k sólové a komorní hře reflektuje i uplatnění žáků v chrámové praxi a v praxi hudebních doprovodů při obřadech. Náplní výuky je také seznámení s historií nástroje nutné k adekvátní interpretaci jednotlivých stylů, výuka improvizace se základy harmonie v praxi a též okrajový nástin liturgiky.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Povinný předmět	Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinný předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Klavírní seminář			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na varhany* je realizováno v oblasti hudební interpretace, improvizace a tvorba individuální výukou v předmětu *Hra na varhany* a kolektivní výukou *Skupinová praxe, Pěvecký sbor* nebo *Klavírní seminář*, která je realizována od 3. ročníku I. stupně.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA VARHANY

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně sedí u nástroje a uvolněnou paží vytvoří znělý tón
- zvládá hru jednoduchých melodií podle sluchu
- orientuje se v pětiprstové poloze a v jejím rozšíření
- hraje oběma rukama současně
- užívá úhozu portamento, legato i staccato
- rozezná dle svých schopností základní rytmické hodnoty
- postupně nacvičuje osamostatňování a nezávislost rukou
- začíná s přípravou ke hře stupnic (podklady palce a překládání prstů) a základních tvarů akordů, zahraje alespoň 3 stupnice a akordy od bílých kláves zvlášť

2. ročník

Žák:

- získává větší jistotu při hře z not a rozpoznávání základních rytmických hodnot
- hraje stupnice durové a mollové do 4 předznamenání zvlášť i oběma rukama dohromady v protipohybu, k probraným stupnicím kvintakordy s obraty s přenášením a překládáním rukou do různých oktáv
- začíná s nácvikem pedálu, dvojhmatů, repetovaných tónů a skoků
- rozvíjí své výrazové schopnosti
- prohlubuje svou úhozovou pohotovost a dovednost v rychlejších tempech
- seznamuje se s hrou jednoduchých melodických ozdob (přiraz, nátryl)
- doprovází jednoduché melodie snadným způsobem (prodleva, dudácká kvinta)

3. ročník

Žák:

- rozvíjí prstovou techniku
- dle návodu pedagoga se postupně učí zvládat pedál současný a synkopický
- odlišuje melodii a doprovod při interpretaci
- na základě rytmického cítění si uvědomuje tempo a metrum skladeb
- dle svých možností zvládá hru z listu v pětiprstové poloze unisono oběma rukama
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu podle svých schopností
- umí vnímat náladu skladby a vyjádřit ji elementárními výrazovými prostředky
- při vytváření doprovodů k písni používá základní harmonické funkce

4. ročník:

Žák:

- je seznámen s varhanami a je poučen o základních typech varhanní traktury, orientuje se v pomocných zařízeních varhan

- orientuje se v základní rejstříkové škále a rozumí stopovému značení
- správně sedí u nástroje, je obeznámen se zásadami vhodného obutí
- porovnává a rozlišuje rozdílnost varhanního a klavírního úhozu
- procvičuje základní atributy manuálové techniky (legato, non legato, tichá výměna prstů, portamento, legato palcem, rozdílnost prstokladového myšlení od klavírního způsobu)
- nacvičuje základní melodické ozdoby a jejich značení v barokní hudbě
- hraje dvouhlasé polyfonní skladby a zapojuje pedál formou prodlevy
- ovládá výrazové prostředky nástroje v úměrně volených skladbách a dokáže jimi odlišit různé hudební styly
- nabývá zkušenosti ve hře z listu
- začíná s nácvičkou stupnic v pedálu přes jednu oktávu
- ovládá základní kadence v dur do 2-4 předznamenání, dle orientace ve stupnicích
- je schopen krátké volné improvizace např. v moderním stylu a snadného doprovodu písně na základních funkcích T, S, D bez použití pedálu

5. ročník

Žák:

- prohlubuje znalosti o jednotlivých typech traktury, seznamuje se s historií nástroje v souvislosti se základními principy rejstříkování adekvátních stylových období.
- orientuje se na manuálech a pedálu a postupně v praxi užívá pomocných zařízení varhan
- více se vyhraňuje v užívání varhanního úhozu
- upevňuje prstokladové zásady manuálové techniky, umí navrhnout vlastní logická řešení
- ve skladbách využívá zdobení
- hraje dvou a tříhlasé polyfonní skladby a pedál rozšiřuje mimo prodlevu
- prohlubuje hru z listu a nácvičku písní
- hraje stupnice v manuálu a pedálem zvlášť (dur, moll do 4 předznamenání)
- automatizuje základní kadence v dur i moll, zapojuje pedál
- jednoduše improvizuje ve volném stylu, umí s přípravou harmonizovat píseň na funkcích T, S, D

6. ročník

Žák:

- orientuje se v nástrojové dispozici hlavních, alikvotních a smíšených hlasů, samostatně navrhuje možnosti registrace
- při hře dokáže střídat manuály a hrát každou rukou na jiném manuálu s pedálem
- zvládá skladby s jednoduchou pedálovou linkou
- ve skladbách využívá zdobení, aplikuje ozdoby samostatně
- je schopen hrát z listu jednoduchou homofonní skladbu nebo tříhlasou skladbu s méně pohyblivým pedálem
- je poučen o základech liturgiky
- seznamuje se s hrou liturgických ordinárií
- hraje stupnice dur a moll do 2 předznamenání manuál s pedálem
- automatizuje základní kadence v dur i moll, zapojuje pedál
- prohlubuje volnou improvizaci v moderním stylu i na základních harmonických funkcích, umí s přípravou harmonizovat píseň na funkcích T, S, D

7. ročník

Žák:

- má přehled v nástrojové dispozici a pracuje s představivostí barev
- ovládá hru pedálem
- disponuje dovedností číst z listu jednoduché skladby a písně
- dokáže pracovat s vedením hlasů v polyfonních skladbách
- umí harmonizovat jednoduchou melodii s pedálem
- rozlišuje hudební styly a znalosti využívá při interpretaci a registraci skladeb
- prakticky zná ordinária a seznamuje se s hrou žalmů s přípravou ovládá doprovod písní
- hraje stupnice ve spojení manuálu s pedálem do 4 předznamenání
- na základě kadencí rozšiřuje improvizální dovednosti
- je schopen s přípravou doprovodit části liturgie

Základní studium II. stupně

1.-2. ročník

Žák:

- navazuje na přechozí zkušenosti a dovednosti a využívá je k vyjádření svých představ
- zdokonaluje hru z listu
- aplikuje artikulační a ornamentální zásady
- zdokonaluje harmonizace písní
- umí doprovodit části liturgie a písně obohacuje o krátké improvizované přehry a dohry
- doprovází jiné hudební nástroje či sbor
- podílí se ve výběru skladeb různých stylových období

3.-4. ročník

Žák:

- získává jistotu v nezávislosti rukou a nohou
- zdokonaluje hru z listu liturgických doprovodů i skladeb
- pouští se do harmonizace se složitější strukturou
- praxí automatizuje harmonizaci melodie
- upevňuje improvizální dovednosti
- je schopen uplatnit se jako samostatný a pohotový amatérský hudebník v sólové i doprovodné praxi. Umí se uplatnit jako amatérský varhaník při bohoslužbách.

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.5. Studijní zaměření Hra na housle

Housle jsou vůdčím nástrojem rodiny smyčcových nástrojů; vyvinuly se z tzv. starých viol ve druhé polovině 16. století v italské Brescii. Housle záhy zdomácněly v barokním orchestru, kde převzaly úlohu nejdůležitějšího nástroje, a vzápětí se začaly pro svou schop-

nost velkých výrazových odstínů prosazovat i jako sólový nástroj. Řada světových skladatelů zkomponovala pro housle slavné houslové koncerty, značného věhlasu dosáhli i největší housloví virtuózy. Stejně důležité postavení mají však housle i v hudbě populární či lidové – dlouholetá tradice cimbálových muzik je jedním z významných znaků naší školy.

Hra na housle je určena pro děti s dobrým hudebním sluchem, které správně intonují a jsou manuálně zručné.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na housle* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na housle* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA HOUSLE

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem
- zaujímá uvolněný postoj
- dbá na postavení prstů levé ruky a její držení
- dle volby učitele studuje prstoklad *dur* nebo *moll*
- nacvičuje držení houslí a smyčce odděleně
- používá hru *pizzicato* a *arco*
- ovládá základní smyky (*staccato* a *détaché*) a základní dělení smyčce
- začíná s hrou z not

2. ročník

Žák:

- používá sluchovou kontrolu
- ovládá prstoklad dur i moll, prstoklad se zvýšeným 3. prstem
- rozvíjí hudební paměť na lidových písních a jednoduchých skladbičkách
- počíná hru z listu a souhru s učitelem (dvojhlasně)
- používá základní dynamické hodnoty (p, f)
- je schopen kombinace základních smyků (staccato, détaché, legato) s přechodem z jedné struny na druhou

3. ročník

Žák:

- zvládá prstoklad se sníženým 1. a 4. prstem
- pracuje s dynamikou (crescendo, decrescendo)
- používá hru dvojhmatů s použitím prázdné struny
- započíná nácvič vibráta
- dle svých schopností získává základní orientaci ve 3. poloze
- rozvíjí hru z listu
- hraje dueta a jednoduché komorní skladby s učitelem

4. ročník

Žák:

- hraje skladby s přechodem z 1. do 3. polohy
- pracuje s tónem za použití vibráta a dynamiky
- připravuje se na hru dvojhmatů
- uplatňuje získané dovednosti v kolektivní výuce

5. ročník

Žák:

- nacvičuje hru akordů
- zvládá hru s přechodem do 5. polohy
- započíná nácvič melodických ozdob, flažoletu a přehmatu
- rozšiřuje smyčcovou techniku o spiccato a řadové staccato
- rozvíjí smysl pro hudební frázi

6. ročník

Žák:

- procvičuje základy dvojhmatové techniky
- utvrzuje a zkvalitňuje dovednosti a návyky potřebné k udržení žádoucí zručnosti a tónové kultury
- zdokonaluje základní technické prvky (technika pravé a levé ruky, kvalitní tón)
- procvičuje dosud probrané polohy a jejich výměny
- využívá dynamiku, tempové rozlišení a frázování

7. ročník

Žák:

- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- aktivně se uplatňuje při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb
- využívá obtížnější způsoby smyku, hru v rychlejších tempech a náročnějších rytmech
- využívá tónové kultury a správné intonace
- ovládá hru ve vyšších polohách
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky I. stupně
- věnuje se studiu komorních a orchestrálních partů

2. ročník

Žák:

- zabývá se propracováváním smyků a rozvíjením techniky levé ruky se zvyšováním požadavků na prstovou techniku
- rozvíjí výrazové složky (vibráto, dynamiku, frázování) jako prostředek k osobitému projevu

3. ročník

Žák:

- postupně zařazuje studium složitějších technických problémů ke zvládnutí náročnějších skladeb
- pracuje v duchu stupňování nároků na použití výrazových složek při rozvoji své muzikálnosti a osobitosti projevu

4. ročník

Žák:

- dosahuje takového stupně technické a hudební vyspělosti, aby byl schopen uplatnit se v amatérských orchestrech, komorních souborech, případně vystoupit sólově nebo se jinak účastnit kulturního a veřejného života

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.6. Studijní zaměření Hra na violu

Viola je smyčcový nástroj, který se vyvíjel spolu s houslemi a violoncellem ze skupiny tzv. starých viol. Dlouho plnil funkci doprovodného nástroje středních poloh, zejména pro menší průraznost svého tónu a obtíže při ovládnutí, které jsou dány většími rozměry nástroje. Charakteristické zabarvení violového tónu došlo obliby v období romantismu

a od té doby její význam v orchestru a v sólové hře neustále narůstá. Významnou úlohu hraje i v lidové hudbě.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na violu* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na violu* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA VIOLU

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem
- zaujímá uvolněný postoj
- dbá na postavení prstů levé ruky a její držení
- dle volby učitele studuje prstoklad *dur* nebo *moll*
- nacvičuje držení violy a smyčce odděleně
- používá hru *pizzicato* a *arco*
- ovládá základní smyky (*staccato*, *détaché*, *legato*) a základní dělení smyčce
- osvojuje si znalost violového klíče a začíná s hrou z not

2. ročník

Žák:

- rozvíjí správnou funkci pravé paže
- je schopen kombinace základních smyků s přechodem z jedné struny na druhou

- používá prstoklad se zvýšeným 3. prstem, se sníženým 1. a 4. prstem
- ovládá tvoření violového tónu
- hraje v dynamice *p* a *f*
- používá hru z paměti (lidové písně a jednoduché skladbičky)

3. ročník

Žák:

- ovládá smyčec ve všech jeho částech
- nacvičuje violové vibráto
- dle svých schopností získává základní orientaci ve 3. poloze
- používá rozšířenou dynamiku
- hraje dueta a jednoduché komorní skladby s učitelem, zvládá přípravu pro souborovou hru

4. ročník

Žák:

- používá hru dvojhmatů s použitím prázdné struny
- splňuje zvýšené nároky na tvorbu tónu
- prohlubuje orientaci ve 3. poloze a přechody (výměny) do 3. polohy
- neustále prohlubuje smyčcovou techniku
- pohotově čte violový klíč
- uplatňuje získané dovednosti v kolektivní výuce

5. ročník

Žák:

- pracuje s tónem za použití vibráta a dynamiky
- zvládá hru s přechodem do 5. polohy
- rozšiřuje smyčcovou techniku o spiccato a řadové staccato
- rozvíjí smysl pro hudební frázi s využitím bohatší dynamiky
- seznamuje se s houslovým klíčem a hrou v něm
- ovládá hru z paměti

6. ročník

Žák:

- seznamuje se s melodickými ozdobami (trylek, flažolet, přehmat)
- procvičuje hru dvojhmatů a jednoduchých akordů
- rozvíjí prstovou zběhlost
- zdokonaluje techniku pravé ruky
- je schopen hrát s kvalitním tónem
- procvičuje dosud probrané polohy a jejich výměny
- hraje s přechodem z violového do houslového klíče

7. ročník

Žák:

- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- využívá při hře všechny získané výrazové dovednosti
- při hře klade důraz na tvoření a kvalitu tónu
- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

- stupňuje nároky na obtížnější způsoby smyků, hru v rychlejších tempech a náročnějších rytmech
- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- poznatky ze souborové hry využívá ke studiu a poznávání komorní a orchestrální literatury

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- utvrzuje a zkvalitňuje dovednosti a návyky z látky I. stupně
- ve vyšších polohách používá houslového klíče
- upevňuje intonační jistotu a přesnost, dbá na kvalitu tónu
- v sólové i komorní hře se věnuje interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- získává výraznější hudební projev
- dosahuje zkvalitnění vibráta ve spojení s dynamikou
- procvičuje hru dvojhmatů

2. ročník

Žák:

- rozvíjí zvýšené požadavky na prstovou techniku
- propracovává dosud studované smyky
- propracovává výrazové složky (vibráto, dynamika, frázování) jako prostředek osobitého projevu

3. ročník

Žák:

- zabývá se studiem složitější techniky
- zahajuje nácvik 2. a 4. polohy a jejich výměny
- při hře splňuje nároky na přednes, rytmus, frázi a tónovou kulturu
- projevuje zběhlost při hře z listu

4. ročník

Žák:

- je schopen dle svých individuálních schopností a volby učitele přednesu přiměřeně obtížných skladeb
- dosahuje takového stupně technické a hudební vyspělosti, aby byl schopen uplatnit se v amatérských orchestrech, komorních souborech, případně vystoupit sólově nebo se jinak účastnit kulturního a veřejného života

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.7. Studijní zaměření Hra na violoncello

Violoncello je smyčcový nástroj s největším tónovým rozsahem (poloha tenorová, barytonová i basová), ladí se o oktávu níže než moderní viola. Vyvinulo se z violy da gamba a stejně jako ona plnilo v orchestrech původně doprovodnou funkci. Z této podřízené role se zcela vymanilo až koncem 19. století a dnes prožívá jako sólový nástroj svůj zlatý věk. Violoncello v současnosti nachází uplatnění ve většině hudebních oblastí a řada světových skladatelů mu věnovala své skladby.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na violoncello* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na violoncello* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA VIOLONCELLO

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá přirozené a správné sezení u nástroje
- ovládá správné postavení levé ruky a správné držení smyčce
- umí hrát středem, polovinami a celým smyčcem
- je schopen přechodu na vedlejší struny
- využívá jednoduchých smyků détaché
- se orientuje v notaci basového klíče podle prstokladu v základní poloze

- je schopen zahrát stupnici G-dur a D-dur v jedné oktávě
- zvládne interpretaci jednoduché písně z not i z paměti
- rozeznává pokyny *výš* a *níž* a procvičuje intonaci podle klavírního doprovodu nebo souhry s učitelem

2. ročník

Žák:

- ovládá dokonalejší fixaci levé a pravé ruky
- ovládá jednoduché smyky détaché, legato
- je schopen zahrát stupnici F-dur a D-dur v jedné oktávě, C-dur ve dvou oktávách
- se orientuje v notaci F-klíče v rozsahu C – d¹
- dokáže interpretovat jednoduchou skladbu s doprovodem učitele

3. ročník

Žák:

- využívá správné a uvolněné držení těla a nástroje, plynulé přechody přes struny s důrazem na kvalitu tónu
- ovládá složitější smyky detaché, staccato a legato s přechodem přes struny
- žák se orientuje v notaci F-klíče v rozsahu C–d¹ v 1. poloze a orientačně se seznamuje s notací a prstokladem 4. polohy
- je schopen použít elementární výrazové prostředky v jednoduchých přednesových skladbách, rozlišuje hru forte a piano
- je schopen podle svých individuálních možností zahrát jednoduchou skladbu z paměti
- dokáže interpretovat jednoduchou skladbu s doprovodem učitele (s klavírem nebo jiným nástrojem)

4. ročník

Žák:

- upevňuje návyky základních smyků
- zvládá výměnu a orientaci ve 4. poloze
- je schopen dynamického odstínění hry (*p*, *mf*, *f*) a postupně si osvojuje hru vibráto
- je schopen s pomocí učitele rozeznat stylové období přednesové skladby
- se uplatňuje v souhře s více nástroji v souborech školy, a tím se seznamuje s hrou z listu

5. ročník

Žák:

- zvládá obtížnější smyky a jejich kombinace, nacvičuje hru spiccato
- s pomocí učitele pěstuje smysl pro krásu tónu, využívá další dynamickou škálu zvuku
- seznamuje se s vyššími polohami a zvládá plynulé výměny

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje zručnost prstů (nácvik melodických ozdob) a seznamuje se s palcovou polohou
- zkvalitňuje tón, vibráto, výměny poloh a dynamické odstíny a uplatňuje získané dovednosti při studiu skladeb
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá hru z listu i hru obtížnějších partů

7. ročník

Žák:

- dokáže využívat všechny naučené kombinace i složitějších smyků, používá všech možností dynamické škály
- využívá při hře plynulých výměn do vyšších poloh včetně palcové
- je schopen samostatně rozeznat stylové období přednesové skladby a s pomocí učitele ji správně interpretovat
- dokáže s pomocí pedagoga využít osobitý hudební projev

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- zkvalitňuje dovednosti získané v I. stupni studia
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku na technických cvičeních, tříoktávových stupnicích a akordech a využívá spektrum dosud probraných smyků a jejich kombinací
- zkvalitňuje intonační sebekontrolu, s pomocí učitele dokáže kriticky posoudit svou hru
- provádí poslech probíraných skladeb různých stylových období a žánrů v podání různých interpretů a dokáže formulovat vlastní názor na kvalitu skladby i jejího provedení
- prokazuje pohotovost při hře z listu a využívá této dovednosti ve hře ve zvoleném souboru, je schopen práce v amatérských souborech i mimo školu

2. ročník

Žák:

- zkvalitňuje techniku levé i pravé ruky, upevňuje orientaci v palcové poloze
- používané široké spektrum smyků obohacuje o házené smyky
- rozhoduje s pomocí učitele o výběru technických a výrazových prostředků (prstoklady, polohy, smyky, dynamika) při nácviu jednodušších skladeb
- dokáže s pomocí učitele maximálně využívat interpretační prostředky (dynamika, agogika, vibráto)
- prostřednictvím náslechu probíraných skladeb různých stylových období a žánrů v podání různých interpretů si vytváří vlastní názor na kvalitu skladby i interpretace
- rozvíjí pohotovost při hře z listu a využívá těchto zkušeností ve hře ve zvoleném souboru, věnuje pozornost domácí přípravě při nácviu náročnějších partů

3. a 4. ročník

Žák:

- zkvalitňuje dovednosti získané v předchozích ročnících
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku při technických cvičeních, tříoktávových stupnicích a akordech a využívá široké spektrum smyků a jejich kombinací
- rozhoduje samostatně o výběru technických a výrazových prostředků (prstoklady, polohy, smyky, dynamika) při nácviu jednodušších skladeb, při náročnějších spolupracuje s učitelem
- je schopen vlastního hodnocení své hry i poslouchaných skladeb různých domácích i světových interpretů
- aktivně se zapojuje do práce ve zvoleném souboru, dokáže se chovat zodpovědně ke svým spoluhráčům a umí společensky vystupovat na podiu, je schopen práce v amatérských souborech i mimo školu

- profiluje se podle svého zájmu a využívá nabytých zkušeností k vyhledávání skladeb dle vlastního výběru

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.8. Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas je největší a nejhluběji hrající smyčcový nástroj, nacházející uplatnění ve všech typech hudebních souborů, snad s výjimkou dechových hudeb. Zhruba od poloviny 19. století, ale zejména ve století 20. a v současnosti nachází stále větší uplatnění i jako nástroj sólový, což souvisí s prudkým rozvojem techniky hry. Funkce kontrabasu v hudbě je nezastupitelná, je využíván v nejrůznějších žánrech od amatérských folklorních, folkových, jazzových a dalších uskupení, přes komorní soubory až po velké symfonické orchestry.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na kontrabas* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na kontrabas* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA KONTRABAS

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj, jeho stavbu
- si vytváří základní návyky a dovednosti (celková uvolněnost, postoj, správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky)
- ovládá základy správných funkcí levé a pravé paže
- používá správné postavení prstů na struny, postaví všechny prsty levé ruky na hmatník v základní půlpoloze a v I. poloze, rozvíjí jejich pohyblivost
- správně nasazuje smyčec, používá základní technické prvky ovládání celého smyčce i jeho částí a tvoří kvalitní tón
- používá základní smyky detaché, legato, hraje legato na jedné struně i s přechodem mezi strunami
- zvládá výměny polohy na jedné struně se zastavením smyčce a bez zastavení smyčce
- zvládá výměny polohy s přechodem na jinou strunu
- rozvíjí sluchové schopnosti, soustavně kontroluje intonaci
- hraje podle not i z paměti v basovém klíči

2. ročník

Žák:

- rozvíjí pohyblivost prstů levé ruky, zdokonaluje správné postavení levé ruky v I. poloze
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, koordinace pohybu pravé a levé ruky)
- používá hru celým smyčcem i jeho částí, tvoří kvalitní tón
- hraje smyk detaché, legato, nácvik staccata
- se pohybuje a dobře orientuje v I. poloze, přechází do II. polohy
- rozlišuje dynamiku *p*, *mf*, *f*
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- rozvíjí schopnosti sluchové kontroly, soustavně kontroluje intonaci

3. ročník

Žák:

- se pohybuje a dobře orientuje ve II. poloze, přechází do I. mezipolohy
- na celých notách předvede pomalé vibrato
- se orientuje v jednoduchých skladbách a v jejich notovém zápisu
- vnímá náladu hrané skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit dosud zvládnutými výrazovými prostředky
- je schopen podle svých schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- se učí přiměřeně věku a zkušenostem hodnotit svůj výkon

4. ročník

Žák:

- prokazuje smysl pro přesný rytmus a předepsané tempo
- dbá na kvalitu tónu a celkovou uvolněnost těla a obou paží
- se pohybuje a dobře orientuje v I. mezipoloze, přechází do III. polohy

- hraje přirozené flažolety ve III. poloze
- při hře používá vibráto a dynamické odstínění
- zdokonaluje zběhlost prstů vzhledem ke svým schopnostem
- hraje stupnice dur i moll přes dvě oktávy
- využívá vzájemné kombinace smyků (detaché, legato, staccato)
- podle svých schopností ovládá hru z listu
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

5. ročník

Žák:

- rozvíjí výrazové složky hry s použitím vibráta a dynamického odstínění hry
- se pohybuje a dobře orientuje ve III. poloze, přechází do II. mezipolohy
- používá smyky detaché, legato, staccato i ve vzájemných kombinacích a rytmických obměnách
- procvičuje podle svých schopností hru z listu na odpovídajících skladbičkách
- pokračuje v nácvičce výrazových složek hry a práce se smyčcem se zaměřením na výměnu smyku, vibráta, dynamiky
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a snaží se vnímat odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- zrychlí kmit vibráta na menších notových hodnotách
- dokáže samostatně naladit nástroj
- hraje a poznává skladby různých stylových období a žánrů

6. ročník

Žák:

- prokazuje vyšší prstovou zběhlost
- upevňuje intonační jistotu a představitivost při hře v polohách při důsledné sluchové kontrole
- věnuje zvýšenou pozornost kvalitě tónu
- používá při hře širšího spektra barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu
- se pohybuje a dobře orientuje ve II. mezipoloze, přechází do IV. polohy
- procvičuje výměny mezi polohami
- uplatňuje správné vibráto ve spojení s kvalitou tónu a přednesu
- zahraje snazší stupnice přes dvě oktávy s příslušnými rozloženými akordy
- zdokonaluje hru v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

7. ročník

Žák:

- využívá při hře kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- ovládá plynulé výměny do vyšších poloh
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozumí jejich základnímu členění, tóninovým vztahům a stavbě melodie
- pod vedením učitele rozvíjí své hudební představy a je schopen vnímat rozdíly ve výrazových prostředcích hudby různých stylových období a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- je schopen reflexe a sebereflexe pro svůj další umělecký růst

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- se pohybuje a orientuje od III. polohy až do polohy V.
- upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- hraje stupnice a akordy dur a moll v rozsahu dvou oktáv v jednoduchých smykových obměnách
- uplatňuje správné vibráto ve spojení s kvalitou tónu a přednesu
- zdokonaluje hru v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- se seznamuje se skladbami různých stylových období a žánrů
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- se podílí a postupně samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičce a interpretaci skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

3. a 4. ročník

Žák:

- se pohybuje a orientuje v VI. a VII. poloze
- dále upevňuje intonační jistotu a představivost při hře v polohách při důsledné sluchové sebekontrolě
- zvládá hru v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích
- používá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty při hře intervalů
- se s přehledem orientuje v notovém zápise
- je schopen samostatně řešit prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičce a interpretaci skladeb
- je připraven zapojit se do souborů různého obsazení a žánrového zaměření, spolupracovat se spoluhráči na vytváření výrazu a způsobu interpretace

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.9. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

U vyučovacích předmětů hry na dechové nástroje škola využívá možnosti výuky hry na zobcovou flétnu sloužící jako přípravný nástroj k výuce hry na jiný dechový nástroj, kladoucí na žáka vyšší nároky.

Zobcová flétna je hudební nástroj vhodný pro elementární výuku i jako přípravný nástroj pro studium hry na další klasické dechové nástroje. Žák si ji však může zvolit k výuce jako hlavní obor, protože její technické možnosti jsou do značné míry neomezené a zob-

cová flétna se stále více uplatňuje ve hře sólové i ansámblové. Obliba a uplatnitelnost v množících se souborech zabývajících se poučenou interpretací staré hudby vedla dokonce k otevření studia hry na zobcovou flétnu jako hlavního oboru i na konzervatořích. Zobcová flétna je nástroj snadno dostupný, vhodný k výuce správného dýchání, nasazování a tvoření tónu, frázování i zvládnutí jazykové a prstové techniky.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výuka je realizována individuálně nebo ve skupinkách po dvou žácích na základě rozhodnutí ředitele. Výuka v předmětu *Skupinová praxe* může být organizována formou komorní hry, či působením v hudebním souboru, a je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Pokud žák z vážných důvodů nemůže navštěvovat předmět *Skupinová praxe*, je zařazen do povinně volitelného předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- se seznamuje s nástrojem, s jeho historií, dokáže jej popsat
- připravuje se k žeberně bránicovému dýchání pomocí dechových cvičení
- učí se správnému postoji při hře
- osvojuje si držení nástroje, nasazení a tvoření tónu
- zvládá základní prstovou techniku
- získává orientaci v základní notaci

2. ročník

Žák:

- ovládá opakovací znaménko, noty osminové, hru legato, složitější melodické i rytmické kombinace, prima volta, sekunda volta
- zvládá složitější melodické i rytmické kombinace
- je schopen hry ve dvojhlosech (žák–učitel) a souhry s klavírem
- rozlišuje hru v rozdílných tempích
- dle svých schopností zvládá hru základních durových stupnic s rozloženým kvintakordem
- dosahuje rozšiřování tónového rozsahu a zdokonalování tónové stránky

3. ročník

Žák:

- dbá na správné držení těla i nástroje
- zlepšuje dechovou, jazykovou, prstovou i tónovou stránku hry
- je schopen přesnější orientace v notovém zápisu
- dle svých schopností zvládá hru jednoduché skladby z paměti a jednoduché melodie podle sluchu
- stále zlepšuje výrazové schopnosti
- postupně rozšiřuje tónový rozsah
- zvládá stupnice dur do 4 křížků a 4 bé
- hraje skladby v rychlejším tempu
- při hře zvládá složitější rytmické útvary, hru tenuto a staccato
- rozumí základním tempovým označením, zná takty půlové (alla breve) a osminové
- ovládá dynamická a agogická znaménka

4. ročník

Žák:

- podle svých schopností a vyspělosti přechází na flétnu F (altovou nebo sopraninovou)
- zvládá odlišnosti v tónové a hmatové orientaci
- hraje s vyšší dokonalostí stupnice dur i moll včetně akordů
- hraje tenuto, legato, staccato
- orientuje se ve stylových obdobích

5. ročník

Žák:

- hraje náročnější etudy a přednesové skladby různých období na flétnu in C i F
- dbá na dodržování přesného rytmu v souvislosti s různými hodnotami not
- ovládá tečkovaný rytmus, synkopy, trioly, noty šestnáctinové, legato
- používá čisté hmatové spoje
- dodržuje nádechová místa
- chápe a dodržuje fráze

6. ročník

Žák:

- orientuje se ve složitějších rytmech jak v hudbě barokní, tak i v moderní
- rozšiřuje dynamickou škálu na jednotlivých tónech i na celých frázích
- ovládá orientaci palcové techniky u vysokých tónů a malíkové techniky u dolních půltónů
- používá melodické ozdoby, stále je zdokonaluje

- hraje na flétnu sopraninovou, dle možností a prstového rozpětí se seznamuje s flétnou tenorovou, případně basovou

7. ročník

Žák:

- využívá všech technických, výrazových a tónových dovedností
- využívá dynamiky, tempového rozlišení a frázování
- aktivně se účastní souborových her
- je schopen veřejně vystoupit v rámci absolventského výkonu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- používá na vyšší úrovni tónovou, hmatovou, jazykovou stránku hry, různé druhy nasazování tónů
- je schopen používat dokonalejší legáta i na větších intervalových spojkách
- dokáže s minimální pomocí učitele řešit požadavky hraných skladeb

2. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat skladbu ve stylu daného slohového období
- je schopen správně aplikovat melodické ozdoby
- orientuje se v různých změnách taktu i tempa dle požadavku jednotlivých kompozic

3. ročník

Žák:

- orientuje se v hudebním názvosloví, se kterým se setkává, a dokáže je uplatnit podle daných požadavků
- dokáže stylově správně interpretovat díla podle slohových období

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá dýchání, frázování
- pracuje s kvalitou tónu
- dokáže zformulovat vlastní názor na způsob interpretace
- zapojuje se v souborové hře, dokáže ohodnotit výkon vlastní i výkon spoluhráčů
- je schopen samostatně vyhledávat vhodné skladby

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.10. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Flétna patří k nejstarším hudebním nástrojům, její historie sahá až do pravěku. Během staletí prošla různými stádii vývoje. Nejdokonalejší do současnosti používaný systém vytvořil v roce 1832 mnichovský dvorský flétnista Theobald Böhm.

Flétna se původně vyráběla z různých druhů dřev (odtud její zařazení mezi dechové nástroje dřevěné), dnes se k její výrobě používá převážně kov – ušlechtilé slitiny, stříbro, ale i zlato nebo platina.

Uplatnění flétny je velmi široké, a to jak v sólové hře, tak i v různých druzích souborů a orchestrů klasické i populární hudby.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na příčnou flétnu* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na příčnou flétnu* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s historií, stavbou a použitím nástroje
- zvládá základní principy dýchání
- při hře používá správný postoj a držení nástroje

- buduje správný nátisk
- dbá na kvalitní tvorbu tónu
- buduje správnou funkci prstů

2. ročník

Žák:

- ovládá noty v hudební osnově z hlediska jejich délky a výšky
- kontroluje správnou funkci synchronizace prstů
- používá a kontroluje přesné nasazování tónů
- zdokonaluje brániční dýchání

3. ročník

Žák:

- hraje opakované tóny v primě, sekundě, postupně i ve větších intervalech
- dále zdokonaluje brániční dýchání
- dbá na správné kladení prstů (neprolamuje je)
- snaží se o lehkost hry
- zlepšuje orientaci ve čtení not

4. ročník

Žák:

- rozšiřuje dechovou frázi
- používá různé způsoby nasazování tónu jazykem, dbá na měkkost nasazování
- je schopen souhry s klavírem při hraní písní či jednoduchých skladbiček v daném tónovém rozsahu

5. ročník

Žák:

- kontroluje správné posazení dechu, udržování a zdokonalování tónů, čisté nasazování
- dosahuje rozšíření tónového rozsahu do dvoučárkované oktávy
- hraje základní durové stupnice v rozsahu jedné a postupně dvou oktáv
- řeší složitější rytmické útvary, noty a pomlky osminové, trioly

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje tónovou stránku
- zvládá posazení dechu na bránici
- používá legáto i vzdálenějších spojů, dynamiku, čistější intonaci
- zvládá dvouoktávové stupnice dur, dle možnosti i moll do 4 křížků i bé
- hraje skladby s notami šestnáctinovými, tečkovaným rytmem, synkopami, triolami, složitějšími melodickými i rytmickými útvary

7. ročník

Žák:

- využívá všech zvládnutých technických, výrazových a tónových dovedností
- ovládá použití dynamiky, tempová rozlišení a frázování
- zvládá dle svých individuálních schopností všechny základní rytmy i celý tónový rozsah nástroje s přiměřenou tónovou kvalitou, melodické ozdoby
- zahraje stupnice dur i moll v rozsahu dvou oktáv s patřičnými akordy
- je schopen nastudovat sonáty, jednodušší koncerty a jiné koncertní skladby

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- prohlubuje práci na kultuře tónu a čistotě hry
- zvyšuje technickou zručnost, začíná používat při hře vibráto
- dotváří výrazové prostředky ve studiu skladeb různých stylových období
- věnuje se komorní hře, hře z listu
- zařazuje další způsoby nasazování (sfz, měkké nasazení)
- dosahuje rozšíření dynamické škály

2. ročník

Žák:

- zlepšuje kvalitu tónu, rozvíjí cit pro stavbu hudební fráze
- dodržuje stylový výraz hraných skladeb
- procvičuje dvojitě (trojitě) staccato
- dosahuje intonační jistoty, je schopen sebekontroly
- dále rozvíjí prstovou techniku

3. ročník

Žák:

- důkladněji propracovává všechny artikulační prvky (legato, non legato, staccato)
- pracuje s dynamikou, sforzatem, používá měkké nasazení i horních tónů, správné frázování
- uvědoměle se věnuje dechové ekonomii

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky, dýchání, frázování
- uvědoměle pracuje s kvalitou tónu
- vytváří si vlastní názor na způsob interpretace, zapojuje se aktivně v souborové hře
- zajímá se o kulturní dění, pokouší se samostatně vyhledávat vhodné skladby

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.11. Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet patří do rodiny dechových nástrojů dřevěných jednoplátkových. Vznikl již kolem roku 1690, ale trvalo více než půl století, než našel plnohodnotné uplatnění (první klarinetový koncert napsal J. V. Stamice v roce 1755). Dnes již o významu a využití klarinetu

nikdo nepochybuje. Získal si oblibu pro svůj nesmírně široký výrazový rejstřík a zastává plnohodnotné postavení ve vážné i lidové hudbě, v tanečních souborech i jazzu.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na klarinet* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na klarinet* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA KLARINET

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem, jeho částmi, dokáže jej sestavit a ovládá základní údržbu nástroje a plátků
- zvládá základy žeberně bránicového dýchání
- uplatňuje základní předpoklady správného nátisku – správné umístění zubů na hubičce, jazyka v ústech, nasazování tónu
- používá správné držení těla a nástroje
- hraje známé jednoduché lidové a národní písně

2. ročník

Žák:

- hraje s dokonalejší tvorbou tónu
- pěstuje přesnost a vyrovnanost práce prstů
- používá základní dynamické odstíny

- hraje za použití většího tónového rozsahu
- zahraje základní durové a mollové stupnice

3. ročník

Žák:

- pracuje s dynamikou a agogikou
- je schopen hrát z paměti jednodušší skladby
- správně a přesně artikuluje
- zdokonaluje brániční dýchání
- hraje staccato i ve vyšších tempech
- při hře je uvolněný
- pěstuje hru s klavírním doprovodem

4. ročník

Žák:

- používá techniku obou malíků
- má základní přehled o tempovém rozlišení a frázování
- používá dále zvýšený tónový rozsah
- pokračuje ve hře stupnic

5. ročník

Žák:

- zvládá základní melodické ozdoby
- ovládá hru détaché, legato, staccato
- zvyšuje prstovou techniku

6. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic
- prohlubuje kulturu a kvalitu tónu
- je schopen úměrně svým schopnostem elementární transpozice
- zvládá hru z listu a hru z paměti
- disponuje základní znalostí stylů a žánrů a dokáže je rozlišit
- dosahuje kvalitních přechodů mezi jednotlivými rejstříky v celém rozsahu nástroje

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti
- dokáže použít dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- upevňuje a rozšiřuje rozsah
- účastní se výběru skladeb
- dokáže úměrně svým schopnostem samostatně interpretovat skladbu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- usiluje o vyšší kvalitu a barvu tónu
- rozvíjí způsoby interpretace různých stylů a žánrů

- rozšiřuje rozsah a hraní kadencí
- podílí se na výběru skladeb
- usiluje o intonační přesnost a jistotu
- využívá prostoru k samostatné interpretaci skladby
- ovládá nácvič těžších melodických ozdob
- věnuje se studijnímu poslechu skladeb

2. ročník

Žák:

- rozvíjí práci s kvalitou a barvou tónu
- ovládá elementární transpozice
- disponuje individuálním přehledem o základních skladbách pro svůj nástroj a o známých interpretech
- je jistý v intonaci
- je schopen samostatné interpretace skladby
- projevuje zběhlost při hře z listu

3. ročník

Žák:

- dále rozvíjí práci s kvalitou a barvou tónu
- upevňuje intonační jistotu
- rozvíjí doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

4. ročník

Žák:

- uplatňuje posluchačské, interpretační a hudební dovednosti k samostatnému studiu
- uplatňuje nabyté vědomosti k vyhledávání a výběru dalších skladeb
- dokáže při hře projevit svou osobnost
- aplikuje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a je schopen ho srozumitelně formulovat
- bezpečně zvládá intonaci
- je schopen dodržet tónovou kvalitu v celém rozsahu nástroje
- je schopen samostatné interpretace skladby

▲ **VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA** – viz str. 18

▲ **VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE** – viz str. 19

▲ **VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR** – viz str. 20

6.12. Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon sestrojil roku 1840 belgický nástrojář Adolphe Sax. Masově se tento nástroj rozšířil a nabyl na významu na přelomu 19. a 20. století s nástupem jazzu. Dnes má široké uplatnění jako sólový nástroj, nepostradatelný je zejména v hudbě taneční, swingové, jazzové a populární, objevuje se však i v hudbě vážné.

Z hlediska náročnosti hry patří saxofon mezi fyzicky náročnější skupiny dechových nástrojů. Pro začátek hry na saxofon je proto potřeba, aby žák byl dostatečně tělesně vyspělý (z důvodu fyziologie žáka, motorických předpokladů a hmotnosti a objemnosti nástroje) a aby měl vyvinutý trvalý chrup. Do této doby je vedena výuka metodikou tvoření tónu na hubičku, nácvikem bráničního dýchání a rozvíjením hudebnosti zpěvem a rytmizováním lidových písní.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na saxofon* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na saxofon* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA SAXOFON

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pracuje s dechem, používá hluboké nádechy přes bránici
- tvoří tón na hubičku, hraje udržované dlouhé tóny
- dbá na kvalitu tónu, stejnou dynamiku tónu a intonaci jednotlivých tónů
- hraje v základních rytmických útvarech
- rozlišuje a používá notu celou, půlovou a čtvrtovou

2. ročník

Žák:

- pracuje s dechem, upevňuje návyk bráničního dýchání
- se seznamuje s jednotlivými částmi nástroje, zkompletováním nástroje a s péčí o nástroj

- zvládá správný postoj při hře, držení nástroje a tvoření tónu
- tvoří tón na alt saxofon v rozsahu h^1-f^1
- dbá na intonační čistotu
- rozvíjí hru v základních rytmech

3. ročník

Žák:

- dále pracuje s dechem, rozvíjí nácvik bráničního dýchání
- zdokonaluje tvoření tónů na hubičku, nácvik nasazení jednotlivých tónů na hlásku (t, tf)
- rozvíjí rytmické cítění, hraje tóny v základních rytmech
- zvládne zahrát jednoduchou lidovou píseň v rozsahu f^1-f^2
- rozvíjí hudebnost zpěvem lidových písní a rytmizováním na text písní

4. ročník

Žák:

- chápe význam notopisu a orientuje se v notovém zápisu
- hraje jednoduché hudební útvary, z not i na základě odposlechu
- hraje s oporou doprovodu, hraje s druhým hlasem učitele
- chápe význam základních dynamických značek
- poslouchá a hodnotí kvalitu tónu, doladuje
- zahraje legato, détaché a staccato
- podle svých schopností a dovedností zvládá souhru s druhým nástrojem
- zahraje jednoduché melodie z paměti

5. ročník

Žák:

- rozeznává kvalitu tónu a citlivě doladuje, zřetelně artikuluje
- dovede pracovat s dechem
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- vnímá náladu skladby a umí ji vyjádřit jednoduchými výrazovými prostředky
- hraje s harmonickým doprovodem i v duu
- rozpoznává různé žánry hudby na základě vlastního zájmu a zkušenosti
- hraje nastudované skladby z paměti
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

6. ročník

Žák:

- rozezná tónorod dané skladby
- zahraje delší přednesovou skladbu
- samostatně pracuje s dynamikou
- dovede hrát svoji melodickou linku ve skupině
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně vytváří jednodušší melodie a rytmické útvary
- ovládá elementární transpozice úměrně svým schopnostem
- dovede jednoduchou melodii zapsat a zpětně reprodukovat

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti, hraje kvalitním tónem
- zahraje chromatickou stupnici od libovolného tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje podle svých individuálních schopností přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se při hře v různých hudebních uskupeních
- dokáže transponovat úměrně svým schopnostem

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- zvládá základní péči o nástroj včetně přípravy plátků
- používá správné dýchání, frázování, odpovídající výraz při interpretaci skladeb
- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových dovedností a zkušeností
- rozpozná jednotlivé žánry a dovede jim uzpůsobit způsob hry
- samostatně nastuduje náročnější skladby

2. ročník

Žák:

- ovládá široké spektrum technických a výrazových prostředků
- samostatně nastuduje náročnější repertoár a ovlivňuje jeho výběr
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

3. ročník

Žák:

- je vybaven širokým spektrem technických a výrazových prostředků a dokáže je uplatnit
- umí zahrát z listu, v komorní hře či v orchestru
- je schopen připravit skladbu od výběru a nastudování až k veřejné prezentaci

4. ročník

Žák:

- je schopen využívat hru v celém rozsahu nástroje
- dokáže vhodně používat různou barvu tónu, vždy dbá na jeho kvalitu
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformulovat
- je schopen s využitím svých dosavadních zkušeností a hudebních vědomostí samostatného studia nových skladeb, dokáže vyhledávat skladby podle vlastního výběru
- dokáže veřejně vystoupit a sólově i ve skupině prezentovat vlastní hudební výkony

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.13. Studijní zaměření Hra na trubku

Dechové nástroje vedle nástrojů bicích patří mezi nejstarší hudební nástroje. Žest'ové nástroje prošly v evropské hudbě mnoha vývojovými stádii. Na začátku byla snaha jít společně cestou vývoje jak u nástrojů dřevěných, tak také žest'ových, tedy systém zkracování vzduchového sloupce pomocí dírek navrtaných do stěny nástroje. Tento zkracovací systém byl použit například u cinků, serpentů, ofiklejdy. K definitivnímu vyřešení diatonizace a chromtizace nátrubkových nástrojů však vedla cesta opačná, to jest metoda prodlužování. Trubka prošla tímto vývojem a v současnosti je využívána ve všech hudebních žánrech – klasické hudbě, jazzu, popu a v dechových orchestrech.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na trubku* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na trubku* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA TRUBKU

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- umí popsat svůj nástroj, jeho základní díly
- nacvičuje správný postoj při hře a držení nástroje na opěrných bodech
- nacvičuje bzučení na nátrubek
- pracuje na principu tvoření tónu na žesťový nástroj
- zvládá základní hudební pojmy a orientaci v notovém zápisu
- za předpokladu fyzických dispozic tvoří tóny v rozsahu c^1-g^1 v základních rytmických hodnotách
- nacvičuje žeberně brániční dýchání, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- procvičuje správné dýchání a používání jazyka při artikulaci (začátky tónu, hra legato)
- hraje některé durové stupnice v rozsahu dle nátiskových možností
- umí používat další nové rytmické prvky
- hraje cvičení dle svých dispozic, písničky, přednesové skladbičky i s doprovodem

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj při hraní a držení nástroje, osvojuje si dechovou, jazykovou a prstovou techniku)
- je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- umí se orientovat v jednoduchém notovém zápise
- zaměřuje se na hru vydržovaných tónů a na základní retní vazby s dynamickým odstíněním v dosažitelném rozsahu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá základní údržbu nástroje, zvláště chod píšť nástroje
- je schopen dle svých dispozic souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- používá technická a nátisková cvičení za účelem zdokonalení hrací techniky a obtížnější cvičení pro zvýšení nátiskové odolnosti, rozšiřuje retní vazby
- seznamuje se s pedálovými tóny
- zvládá stupnice ve větším rozsahu a hraje rozložené tónické akordy
- interpretuje náročnější přednesové skladby i s doprovodným nástrojem
- je schopen začlenit se do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i větším seskupení

5. ročník

Žák:

- prokazuje větší intonační jistotu, ovládá dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým dispozicím doladovat svůj nástroj, a to jak základní ladění, tak technickým vybavením specifickým pro trubku (používání snížce u třetího píšťu)

- zvládá stále náročnější skladby
- orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje pozvolným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost
- zařazuje nácvik obtížnějších retních vazeb

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl skladby
- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- uplatňuje se v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti dle možnosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu, zdokonaluje získanou techniku, ovládá dýchání a frázování při nácviku skladeb

2. ročník

Žák:

- prohlubuje dovednosti získané v předchozích etapách studia
- samostatně zdokonaluje tónovou kvalitu
- dokáže interpretovat skladby různých stylových období a dle své orientace se zaměřit na jemu blízký hudební žánr

3. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího zaměření
- zdokonaluje ovládání nátisku pomocí retních vazeb a vydržovaných tónů pokud možno v celém dosažitelném rozsahu
- zaměří se také na nácvik obtížných, technicky náročných etud dle svých předpokladů

4. ročník

Žák:

- ovládá dle svých schopností základní funkce nátisku (dýchání, nastavení čelisti, funkce svalů, retní vazby a pedálové tóny) a umí je uplatňovat
- je schopný uplatnit se jako samostatný a pohotový amatérský hudebník v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření

- vyhledává skladby dle svého zájmu a schopností a své získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při různých akcích jak školy, tak na veřejnosti

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.14. Studijní zaměření Hra na baryton

Pozoun tvoří výjimku mezi dechovými nástroji. Je to jediný z dechových nástrojů, jenž je již téměř 600 let dokonale chromatický. Baryton vzdáleně navazuje na pozoun a v současnosti je využíván v dechových orchestrech pro svůj jemný tón a snadnější techniku hry.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na baryton* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na baryton* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA BARYTON

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje (sed)
- umí popsat svůj nástroj, jeho základní díly (čtyři ventily “záklopy”)
- dále zdokonaluje správné dýchání a bzučení na nátrubek
- pracuje na principu tvoření tónu na žesťový nástroj
- zvládá základní hudební pojmy a orientaci v notovém zápisu
- za předpokladu fyzických dispozic tvoří tóny v rozsahu $f-d^1$ v základních rytmických hodnotách

2. ročník

Žák:

- rozvíjí správné dýchání a používání jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato)
- hraje některé durové stupnice v rozsahu dle nátiskových možností
- umí používat další nové rytmické prvky
- hraje cvičení odpovídající jeho dispozicím, písničky, přednesové skladbičky i s doprovodem

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (sezení při hraní a držení nástroje, osvojuje si dechovou, jazykovou a prstovou techniku)
- je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- umí se orientovat v jednoduchém notovém zápisu
- zaměřuje se na hru vydržovaných tónů a na základní retní vazby s dynamickým odstíněním v dosažitelném rozsahu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá základní údržbu nástroje, zvláště chod ventilů nástroje
- je schopen dle svých dispozic souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- používá technická a nátisková cvičení za účelem zdokonalení hrací techniky a obtížnější cvičení pro zvýšení nátiskové odolnosti
- začíná s nácvikem retních vazeb
- zvládá stupnice ve větším rozsahu, hraje rozložené tónické akordy dle nátiskových dispozic
- interpretuje náročnější přednesové skladby s doprovodným nástrojem
- je schopen začlenit se do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i ve větším seskupení

5. ročník

Žák:

- má větší intonační jistotu, chápe dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým dispozicím naladit a doladit svůj nástroj

- zvládá stále náročnější a rozsáhlejší skladby
- orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje své hráčské dovednosti pozvolným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení a zařazuje nácvik obtížnějších retních vazeb
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení a technickou vyspělost dle svých dispozic
- seznamuje se s čtením not v houslovém klíči (transpozice hmatů)

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl skladby
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- uplatňuje se v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti dle možnosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu, zdokonaluje získanou techniku, ovládá dýchání a frázování při nácviku skladeb

2. ročník

Žák:

- prohlubuje dovednosti získané v předchozích etapách studia
- samostatně zdokonaluje tónovou kvalitu
- dokáže interpretovat skladby různých stylových období a dle své orientace se zaměřit na jemu blízký hudební žánr

3. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího zaměření
- zdokonaluje ovládnutí nátisku pomocí retních vazeb
- zaměřit se také na nácvik obtížných, technicky náročných etud dle svých předpokladů

4. ročník

Žák:

- ovládá dle svých schopností základní funkce nátisku (dýchání, nastavení čelisti, funkce svalů, retní vazby a pedálové tóny) a umí je uplatňovat
- je schopný uplatnit se jako samostatný a pohotový amatérský hudebník v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- vyhledává skladby dle svého zájmu a schopností a své získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při různých školních akcích i na veřejnosti

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.15. Studijní zaměření Hra na lesní roh

Původ a vznik lesního rohu lze datovat do středověku. Původně měl rovný tvar a i velikost byla různá. Sloužil hlavně k hraní loveckých signálů a fanfár. Koncem 17. století byl již zařazován do různých orchestrů. Na počátku 18. století byly lesnímu rohu přidány tři záklopy (ventily), které umožnily na nástroji hrát všechny tóny chromatické stupnice. V současnosti je využíván ve všech hudebních žánrech – klasické hudbě, jazzu, popu a v dechových orchestrech.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na lesní roh* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na lesní roh* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Sborový zpěv*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA LESNÍ ROH

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá popsat svůj nástroj, jeho základní díly
- nacvičuje správný postoj při hře a držení nástroje na opěrných bodech
- pokračuje v nácvičení bzučení na nátrubek
- pracuje na tvoření tónu na žesťový nástroj
- zvládá základní hudební pojmy a orientaci v notovém zápisu
- za předpokladu fyzických dispozic tvoří tóny v rozsahu c^1 - g^1 v základních rytmických hodnotách
- nacvičuje žeberně brániční dýchání, polohu a pohyb jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- procvičuje správné dýchání a používání jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato)
- hraje durové stupnice v rozsahu dle nátiskových možností
- umí používat další nové rytmické prvky
- hraje skladby a cvičení odpovídající jeho dispozicím, písničky, přednesové skladbičky i s doprovodem

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (sezení při hraní a držení nástroje, osvojuje si dechovou, jazykovou a prstovou techniku)
- je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- umí se orientovat v jednoduchém notovém zápise
- zaměřuje se na hru vydržovaných tónů a na základní retní vazby s dynamickým odstíněním v dosažitelném rozsahu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá základní údržbu nástroje, zvláště chod ventilů nástroje
- je schopen dle svých dispozic souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- používá technická a nátisková cvičení za účelem zdokonalení hrací techniky a obtížnější cvičení pro zvýšení nátiskové odolnosti
- zvládá stupnice ve větším rozsahu, hraje rozložené tónické akordy dle nátiskových dispozic
- interpretuje náročnější přednesové skladby s doprovodným nástrojem
- je schopen začlenit se do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i ve větším seskupení

5. ročník

Žák:

- má větší intonační jistotu, chápe dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým dispozicím naladit a doladovat svůj nástroj
- zvládá stále náročnější a rozsáhlejší skladby
- orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje své hráčské dovednosti pozvolným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení a zařazuje nácvik obtížnějších retních vazeb
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení a technickou vyspělost dle svých dispozic
- zařazuje nácvik obtížnějších retních vazeb

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl skladby
- dodržuje dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- uplatňuje se v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti dle možnosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu, zdokonaluje získanou techniku, ovládá dýchání a frázování při nácviku skladeb

2. ročník

Žák:

- prohlubuje dovednosti získané v předchozích etapách studia
- samostatně zdokonaluje tónovou kvalitu
- dokáže interpretovat skladby různých stylových období a dle své orientace se zaměří na jemu blízký hudební žánr

3. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího zaměření
- zdokonaluje ovládání nátisku pomocí retních vazeb a vydržovaných tónů pokud možno v celém dosažitelném rozsahu
- zaměří se také na nácvik obtížných, technicky náročných etud dle svých předpokladů

4. ročník

Žák:

- ovládá dle svých schopností základní funkce nátisku (dýchání, nastavení čelisti, funkce svalů, retní vazby a pedálové tóny) a umí je uplatňovat

- je schopný uplatnit se jako samostatný a pohotový amatérský hudebník v souborech nejružnějšího obsazení a žánrového zaměření
- vyhledává skladby dle svého zájmu a schopností a své získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při různých školních akcích i na veřejnosti

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.16. Studijní zaměření Hra na tubu

Tuba patří mezi nejhluběji znějící žesťové nástroje a od 19. století se uplatňuje v souborech různého zaměření jako basový nástroj. Její funkce v dechových orchestrech, ale i v symfonických tělesech je nezastupitelná.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na tubu* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na tubu* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA TUBU

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá držení nástroje (sed)
- umí popsat svůj nástroj, jeho základní díly (čtyři ventily “záklopy”)
- dále zdokonaluje správné dýchání, polohu a pohyb jazyka
- pracuje na principu tvoření tónu na žesťový nástroj
- zvládá základní hudební pojmy a orientaci v notovém zápisu
- za předpokladu fyzických dispozic tvoří tóny v rozsahu F–d v dlouhých tónech, půlových a čtvrtových hodnotách

2. ročník

Žák:

- rozvíjí správné dýchání a používání jazyka při artikulaci (začátky tónů)
- hraje některé durové stupnice v rozsahu dle nátiskových možností
- hraje cvičení odpovídající jeho dispozicím, písničky, přednesové skladbičky i s doprovodem
- zaměřuje se na hru vydržovaných tónů s dynamickým odstíněním v dosažitelném rozsahu

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (sezení při hraní a držení nástroje, osvojuje si dechovou, jazykovou a prstovou techniku)
- je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- umí se orientovat v jednoduchém notovém zápise
- zaměřuje se na hru vydržovaných tónů a na základní retní vazby s dynamickým odstíněním v dosažitelném rozsahu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- ovládá základní údržbu nástroje, zvláště chod ventilů nástroje
- je schopen dle svých dispozic souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- používá technická a nátisková cvičení za účelem zdokonalení hrací techniky a obtížnější cvičení pro zvýšení nátiskové odolnosti pomocí retních vazeb
- zvládá stupnice ve větším rozsahu, hraje tónické rozložené akordy dle nátiskových dispozic
- je schopen začlenit se do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i větším seskupení

5. ročník

Žák:

- prokazuje větší intonační jistotu, ovládá dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým dispozicím naladit a doladovat svůj nástroj

- interpretuje náročnější přednesové skladby s doprovodným nástrojem
- orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje své hráčské dovednosti pozvolným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení
- pravidelně procvičuje retní vazby a vydržované tóny
- rozšiřuje rozsah, jistotu nasazení a technickou vyspělost dle svých dispozic
- zvládá stále náročnější a rozsáhlejší skladby

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl skladby
- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby
- uplatňuje se v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti dle možnosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu, zdokonaluje získanou techniku nástroje, ovládá dýchání a frázování při nácvičování skladeb

2. ročník

Žák:

- prohlubuje dovednosti získané v předchozích etapách studia
- samostatně zdokonaluje tónovou kvalitu
- dokáže interpretovat skladby různých stylových období a dle své orientace se zaměřit na jemu blízký hudební žánr

3. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího zaměření
- zdokonaluje ovládání nátisku pomocí retních vazeb
- zaměřit se také na nácvičování obtížných, technicky náročných etud dle svých předpokladů

4. ročník

Žák:

- ovládá dle svých schopností základní funkce nátisku (dýchání, nastavení čelisti, funkce svalů, retní vazby a pedálové tóny) a umí je uplatňovat
- je schopný uplatnit se jako samostatný a pohotový amatérský hudebník v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- vyhledává skladby dle svého zájmu a schopností a své získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při různých školních akcích i na veřejnosti

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.17. Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje (zvané též perkuse) jsou pravděpodobně nejstarší a také nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. K vytváření zvuku dochází pomocí úderů do nástroje, třesením či škrábáním na nástroj. Bicí nástroje mají velkou tradici v hudbě primitivních národů, v současnosti jsou využívány nejen ve všech typech orchestru, ale také jako sólové nástroje.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na bicí nástroje* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na bicí nástroje* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

- na malý buben je schopen hrát v běžných taktech 2/4, 3/4, 4/4 (a též v osminových taktech)
- vnímá náladu a dynamiku skladby

2. ročník

Žák:

- ovládá základní rytmické prvky při hře na bicí soupravu
- náladu skladby dokáže vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- ovládá základní rytmické doprovody

3. ročník

Žák:

- orientuje se v základní technice hry
- podle svých schopností a dovedností zvládá hru s dalšími nástroji
- obeznamuje se s problematikou a základy víření na malý buben
- zvládá hru orchestrálních partů přiměřené obtížnosti (jednoduchý polkový, valčíkový, pochodový a beatový doprovod)
- je schopen dle svých dispozic souhry s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- podle potřeby a svých dispozic si seřídí nástroj
- ovládá základní techniku hry na bicí soupravu
- je schopen začlenit se do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i větším seskupení

5. ročník

Žák:

- orientuje se v polyrytmické struktuře
- podle svých dispozic si naladí nástroj
- má smysl pro kulturu hudebního projevu

6. ročník

Žák:

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- podle svých schopností a dovedností se uplatňuje v komorních nebo souborových uskupeních
- má základní informace a schopnosti k doprovodu různých tanečních skladeb

7. ročník

Žák:

- ovládá základní techniku hry na bicí nástroje a využívá jí při hře doprovodů i sólově
- zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb
- přiměřeně zvládá hru bez not podle sluchu

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá různé druhy techniky hry
- orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky

2. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- ovládá hru z listu
- nastuduje náročnější hudební skladbu, má vlastní představu o její interpretaci

3. ročník

Žák:

- doprovodí hudební skupinu (band)
- tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- dokáže doprovodit soubor bez not

4. ročník

Žák :

- zvládá různé techniky hry na bicí
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- ovládá hru z listu, bezchybně čte part pro bicí soupravu
- má smysl pro členění obtížných hudebních frází
- má znalosti z historie i současnosti hry na bicí nástroje

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.18. Studijní zaměření Hra na cimbál

Cimbál je strunný úderný nástroj, trvale nezastupitelný pro interpretaci lidové hudby. Pronikl i do hudby taneční a populární. Při rostoucí kvalitě hráčů a úrovni cimbálové hry se ve stále větším měřítku uplatňuje i v hudbě umělecké. V současné době zaujímá hra na cimbál postavení rovnocenné s jinými nástroji s bohatou uměleckou tradicí.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na cimbál* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na cimbál* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA CIMBÁL

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem
- osvojuje si sezení u nástroje, správné držení těla, držení paliček, střídání paliček, nácvik úhozu, uvolňovací cvičení, základy pedalizace
- se orientuje v strunové soustavě
- pěstuje od prvopočátku hru lidové písně podle sluchu
- se snaží o efektivní domácí přípravu

2. ročník

Žák:

- pokračuje v upevňování správných nástrojových návyků
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu (čistota hry, pedalizace, střídání paliček, dynamika)
- rozvíjí hudební paměť na lidových písních a drobných skladbách, čímž si také buduje repertoár
- se snaží o transpozice lidových písní do již poznaných tónin

3. ročník

Žák:

- si upevňuje efektivní způsob domácí přípravy
- vniká do základů akordického doprovodu jednoduchých lidových písní
- se připravuje na komorní a souborovou hru
- prohlubuje orientaci v strunové soustavě
- používá širší škálu výrazových prostředků

4. ročník

Žák:

- rozvíjí svůj hudební projev s důrazem na kulturu tónu
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu
- si osvojuje nácvik tremola a arpeggia
- pěstuje hru z paměti
- se orientuje a dle svých možností využívá celého rozsahu nástroje

5. ročník

Žák:

- rozvíjí hudební paměť na obtížnějších skladbách
- rozvíjí harmonické cítění, hru z listu, dvouhlasou hru stejnosměrnou i protipohyb
- se snaží dle svých schopností a možností o jednoduchou improvizaci spojenou s lidovou písní
- poznává hru skladeb různých období

6. ročník

Žák:

- využívá základní harmonické funkce k samostatné práci s lidovou písní
- používá tremolo, arpeggio a transpozice do jiných tónin
- se snaží hodnotit vlastní hru
- poznává hru různých hudebních žánrů

7. ročník

Žák:

- se zapojuje do řešení problémů nástrojové hry (pedalizace, střídání paliček, frázování)
- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je připraven využívat všech získaných dovedností v praxi

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá své získané znalosti a dovednosti k dokonalejší reprodukci notového zápisu, prohlubuje svou paměť studiem náročnějších skladeb
- hraje z listu snadnější skladby a je schopen podle svých možností samostatně nastudovat skladby vážnějšího charakteru
- se snaží samostatně řešit problémy nástrojové hry (pedalizace, paličkklad, frázování, atd.)

3. a 4. ročník

Žák:

- upevňuje jistotu v čistotě hry a v úhozové vyrovnanosti, pracuje stále samostatněji
- je schopen vlastní improvizace s lidovou písní a jejím transponováním
- spolupracuje v komorní hře s jinými nástroji a také v souborové hře
- využívá všech získaných dovedností v praxi

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.19. Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara patří k nevyhledávanějším hudebním nástrojům, především kvůli svému širokému uplatnění jak v hudbě artificiální, tak i v dalších žánrech – folk, folkrock, rock, pop, country, jazz.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na kytaru* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba dle rozhodnutí ředitele individuální výukou nebo ve skupinkách po dvou žácích v hlavním předmětu *Hra na kytaru* a od 3. ročníku kolektivní výukou *Skupinová praxe*. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA KYTARU

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky při hře na kytaru – správné sezení, držení nástroje, uvolněné postavení levé a pravé ruky, zvládá základní úhozy
- orientuje se v 1. poloze
- při hře jednohlasých melodií střídavý úhoz i, m – apoyando
- zvládá hru palcem na basových strunách
- zahraje stupnice C a G dur v 1. oktávě
- zvládá jednoduchý doprovod T, D, SD v trojhlasé podobě
- interpretuje dle svých možností jednoduchou skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku v I. poloze v rozsahu všech strun
- ovládá dvojhlasou hru, zvládá hru p, i, m, a, bez dopadu
- používá základní dynamiku p, mf, f, crescendo, decrescendo, ritardando
- zvládá stupnice dur a moll v první poloze s použitím prázdných strun do 1. oktávy a akordy k probraným stupnicím v trojhlasu
- zvládá jednoduchý doprovod
- interpretuje jednoduchou skladbu z paměti, je schopen dynamicky odstínit skladbu

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do V. pražce
- rozvíjí smysl pro tvoření tónu, dynamiku
- zvládá dvojhlas, trojhlas v současném úhozu prstů pravé ruky
- hraje stupnice dur a moll do 1. oktávy
- hraje kadence bez použití barré
- zvládá jednoduchý doprovod
- umí přečíst akordické značky pro trojhlas
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z listu

4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do VII. polohy
- je schopen plynulé výměny polohy
- umí základy hry legáto vzestupně a sestupně
- zvládá stupnice dur i moll do 1. oktávy plynulou výměnou polohy
- ovládá základní rejstříky sul ponticello, sul tasto
- zvládá malé barré
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

5. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do X. polohy
- klade důraz na vyrovnanost hry, dynamické odstínění, kultivovanost tónu
- zvládá stupnice dur a moll do 2 oktáv, kadence a harmonizace všech stupňů stupnice
- zvládá barré
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z paměti v souhře s druhým nástrojem

6. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do XII. polohy
- zvládá hru legato a základní melodické ozdoby
- ovládá přirozené flažolety
- je schopen improvizovaného doprovodu
- orientuje se v základních stylových obdobích
- hraje stupnice dur i moll do 2 oktáv v rytmických variantách, zná akordy na všech stupních stupnice a umí vysvětlit jejich vztah
- interpretuje skladbu ve stupni obtížnosti I z paměti

7. ročník

Žák:

- žák ovládá hru dle notace i akordických značek
- je schopen interpretovat jednodušší skladby z listu
- je schopen souhry s jinými nástroji, případně se souborem
- se orientuje ve struktuře hrané skladby
- chápe hudební frázi
- je schopen rozlišit jednotlivá stylová období a hudební žánry
- zvládá stupnice dur a moll do 2 oktáv
- ovládá kadence
- ovládá akordy s použitím barré ve čtyřhlasu
- ovládá základní kytarové techniky – apoyando, tirando, arpeggio, rasgado
- interpretuje složitější skladbu z paměti

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do XII. polohy
- ovládá hru legato
- zvládá stupnice dur a moll do 2. oktávy a akordy ke stupnicím v trojhlasu
- zvládá jednoduchý doprovod
- interpretuje studované přednesové skladby z paměti

2. ročník

Žák:

- zvládá tremolo v pomalém tempu
- zvládá základní techniky flamenga
- je samostatně schopen akordického doprovodu harmonicky jednodušší písně

3. ročník

Žák:

- zvládá tremolo v tempu, arpeggio
- umí doprovodit píseň dle akordických značek
- je schopen rozlišit stylová období klasicismu, romantismu a současné hudby

4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do XII. polohy, je schopen plynulé výměny polohy
- zvládá úhozové techniky flamenca, trempko a arpeggio
- používá kultivovaný tón
- zvládá stupnice dur a moll do 2. oktávy v terciích a akordy k probraným stupnicím v trojhlasu a čtyřhlasu
- zvládá improvizovaný doprovod
- interpretuje 2 skladby z paměti
- dokáže rozlišit stylová období renesance, baroka, klasicismu, romantismu a současné hudby

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.20. Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Žák přechází na elektrickou kytaru po zvládnutí základních technických prvků hry na klasičtější kytaru, kdy se seznámí s novým způsobem ovládnutí nástroje v souvislosti se zvukovou aparaturou. Současně se zapojuje do kolektivní výuky prostřednictvím hry v komorních souborech, orchestru nebo pěveckém sboru.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na kytaru	1	1	1								
Hlavní předmět	Hra na elektrickou kytaru				1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe				1	1	1	2	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na elektrickou kytaru* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na kytaru* (tři ročníky), individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na elektrickou kytaru* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 4. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Pokud nemůže být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

ÚČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Základní studium I. stupně

1. až 3. ročník

Žák:

- plní látku studijního zaměření 6.18. Hra na kytaru

4. ročník

Žák:

- je obeznámen s nástrojem, umí vysvětlit funkci snímačů, periferních zařízení, zesilovače a reproduktoru
- je schopen zapojit nástroj a související zařízení
- umí použít malé barré
- umí zahrát trsátkem i prsty
- hraje stupnice dur a moll do 1. oktávy a kadence
- umí zahrát jednoduchý doprovod dle akordických značek
- interpretuje jednu skladbu z paměti

5. ročník

Žák:

- zvládá základy tlumicí techniky pravé a levé ruky
- je obeznámen s tabulaturovým zápisem
- zná základy kytarových technik vibráta, hammeringu, bend on, tappingu
- zná rozdíly v jednotlivých hudebních žánrech
- umí malé a velké barré
- hraje stupnice dur a moll do 2 oktáv jednohlasé, kadence s využitím velkého barré
- ovládá pentatoniku a bluesové stupnice

6. ročník

Žák:

- ovládá tlumicí techniku pravé a levé ruky
- má již dobře propracovanou koordinaci pravé a levé ruky
- umí číst tabulatury i notové zápisy
- ovládá základní kytarové techniky
- je seznámen s kytarovými efekty
- umí využít bluesovou pentatoniku k vytvoření vlastních sól
- hraje stupnice dur a moll do 2. oktávy v rytmických variantách
- zná akordy na všech stupních stupnice a chápe jejich vazby

- je schopen základů improvizace v pentatonice
- umí použít doprovod dle zadaného stylu s odpovídající akordickou sazbou

7. ročník

Žák:

- ovládá hru dle notace i akordových značek, umí vysvětlit dur-mollovým cítěním a pentatonikou
- chápe elementární vztahy v tónině, resp. harmonickém uspořádání, aby byl schopen dalšího hudebního rozvoje i bez učitele
- orientuje se v hudebních slozích a žánrech
- zvládá stupnice dur i moll, bluesovou pentatoniku, dle individuálních schopností základy improvizace
- má zvládnuty základy kytarových technik – vibráto, flažolet, hammering, glissando, tapping, bend on

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen naladit nástroj
- umí vysvětlit funkci snímačů, periferních zařízení, zesilovače a reproduktoru
- je schopen zapojit nástroj a související zařízení v logickém sledu

2. ročník

Žák:

- zvládá základy tlumicí techniky pravé a levé ruky
- je obeznámen s tabulaturovým zápisem
- zná základy kytarových technik vibráto, hammeringu, bend on, tappingu
- zná rozdíly v jednotlivých hudebních žánrech

3. ročník

Žák:

- ovládá tlumicí techniku pravé a levé ruky
- má již dobře propracovanou koordinaci pravé a levé ruky
- umí číst tabulatury i notové zápisy
- ovládá základní kytarové techniky
- je seznámen s kytarovými efekty
- umí využít bluesovou pentatoniku k vytvoření vlastních sól

4. ročník

Žák:

- ovládá hru dle notace i akordových značek, umí vysvětlit dur-mollovým cítěním a pentatonikou
- chápe elementární vztahy v tónině, resp. harmonickém uspořádání, tak aby byl schopen dalšího hudebního rozvoje i bez učitele
- orientuje se v hudebních slozích a žánrech
- uplatňuje se v souborové hře

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.21. Studijní zaměření Hra na baskytaru

Basová kytara nalézá uplatnění v současné hudbě napříč všemi žánry. Charakter nástroje, jeho technická náročnost a především požadavky na specifické hudební myšlení, dále požadavky na fyzickou vyspělost žáka, to vše téměř vylučuje jeho studium bez předchozí přípravy ve hře na kytaru nebo alespoň na jiný polyfonní nástroj. Po zvládnutí základních technických prvků se žáci mohou uplatnit ve školních kapelách, případně jiných komorních seskupeních.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na kytaru	1	1									
Hlavní předmět	Hra na baskytaru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe				1	1	1	2	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na baskytaru* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na kytaru* (dva ročníky), individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na baskytaru* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 4. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Pokud nemůže být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA BASKYTARU

Základní studium I. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- plní studijní látku pro 1. a 2. ročník studijního zaměření 6.17. Hra na kytaru

3. ročník

Žák:

- se orientuje do 7. polohy
- ovládá základní úhozy pravé ruky
- má zvládnutou koordinaci pravé a levé ruky
- zvládá dvojhlas a trojhlas v současném úhozu prstů pravé ruky
- ovládá základní rejstříky – sul ponticello, sul tasto
- zvládá stupnice dur, moll do 1. oktávy
- zvládá jednohlas v houslovém i basovém klíči
- k dané stupnici zvládá trojhlasé akordy na všech stupních
- umí doprovodit jednoduchou píseň
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z listu sólově i v souhře
- interpretuje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník

Žák:

- je obeznámen s nástrojem, umí vysvětlit funkci snímačů, chápe funkci zesilovače a re-produkčního zařízení, je schopen zapojit nástroj
- zvládá základní tóny harmonických funkcí
- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- ovládá hru prsty pravé ruky

5. ročník

Žák:

- je schopen naladit nástroj
- ovládá tlumicí techniky pravé a levé ruky
- zvládá hru legáto vzestupně ob jeden prst
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- zvládá základní tóny harmonických funkcí
- je schopen použít průchodné tóny v daném harmonickém sledu
- hraje stupnice dur, moll do 1. oktávy, pentatonické stupnice

6. ročník

Žák:

- je schopen používat základního frázování dle příslušného stylu
- hraje dynamicky vyrovnaně
- ovládá změny poloh
- orientuje se na hmatníku do X. polohy
- zvládá stupnice dur a moll do 1. oktávy, pentatonické stupnice

- chápe význam akordických značek a rozdílů ve značení v anglicky mluvících zemích a zemích ostatního světa
- chápe základy vedení basu v souvislosti s rytmem a sólovým partem

7. ročník

Žák:

- je schopen hry do XII. polohy
- ovládá základní úhozy pravé ruky včetně technik slap, hammer-on, Pull-off
- zvládá stupnice dur, moll jednohlasé, v oktávách rozloženě, harmonické funkce na všech stupních stupnice, bluesovou pentatoniku
- je schopen dodržet basové linky základních stylů – Walking bass, Rock, Funk, Latin, chápe vedení basu v souvislosti s ostatními nástroji daného souboru

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základní úhozy pravé ruky
- má zvládnutou koordinaci pravé a levé ruky
- zvládá stupnice dur, moll do 1. oktávy
- je schopen hrát dle notového zápisu i podle akordických značek v trojhlasé úpravě
- umí vytvořit jednoduchý doprovod z akordických tónů
- umí použít průchodné tóny

2. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do XII. polohy
- umí použít legáto vzestupné a sestupné
- zvládá základy úhozové techniky palcem
- umí zahrát jednoduchý doprovod z akordických tónů
- zahraje základní akordické spoje T, D, SD
- s použitím průchodných tónů používá jednotaktové paterny

3. ročník

Žák:

- ovládá úhozovou techniku, techniku trhaných tónů, používá tlumené tóny slap, hammer-on, dead not
- zvládá stupnice dur, moll do 1. oktávy, k dané stupnici zvládá trojhlasé akordy na všech stupních
- umí doprovodit jednoduchou píseň
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z listu sólově i v souhře
- zvládá akordické spoje
- umí použít melodické tóny
- používá jednotaktové patery

4. ročník

Žák:

- ovládá harmonické funkce na všech stupních stupnice, bluesovou pentatoniku
- je schopen dodržet basové linky základních stylů – Walking bass, Rock, Funk, Latin

- chápe vedení basu v souvislosti s ostatními nástroji daného souboru
- je schopen vytvořit vlastní improvizovaný doprovod
- umí použít bluesovou pentatoniku
- je schopen zahrát akordické a průchodné tóny
- umí zahrát akordy ve čtyřhlasé úpravě na všech stupních stupnice dur a moll
- umí zahrát dle notového zápisu i akordických značek
- používá dvoutaktové paterny
- je schopen zahrát jednoduchý break
- při hře dbá na tónovou a úhozovou kvalitu a přesnost

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.22. Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon je vícehlasý lehce přenosný nástroj, který v hudebním životě plní jak funkci samostatného nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Ve hře využívá barevných možností pomocí rejstříkování.

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Skupinová praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Hra na akordeon* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba individuální výukou v hlavním předmětu *Hra na akordeon* a kolektivní výukou *Skupinová praxe*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky *Skupinová praxe* i dříve. Nemůže-li být žák z nějakého důvodu zařazen do předmětu *Skupinová praxe*, bude zařazen do předmětu *Pěvecký sbor*.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HRA NA AKORDEON

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem
- si osvojuje správné nástrojové návyky (sezení, držení nástroje, postavení rukou, vedení měchu)
- od prvočátku pěstuje lidovou píseň podle sluchu
- získává základy měchové techniky – frázování, hra legato
- si osvojuje návyky správné a efektivní domácí přípravy
- se učí akordickému doprovodu staccato
- poznává základy dynamiky

2. ročník

Žák:

- pokračuje v upevňování správných nástrojových návyků
- se snaží o hru bez zrakové kontroly
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu (čistota hry, výměna měchu, frázování, dynamika)
- rozvíjí hudební paměť na lidových písních a drobných skladbách
- se snaží o zdokonalování tvoření tónu (měkké nasazení a ukončení tónu)

3. ročník

Žák:

- si upevňuje efektivní způsob domácí přípravy
- se připravuje na hru vícehlasu
- zdokonaluje prstovou i měchovou techniku, samostatnost a nezávislost rukou
- se snaží o jednoduchý akordický doprovod lidových písní a transpozice do již poznávaných tónin
- se připravuje na komorní a souborovou hru

4. ročník

Žák:

- rozvíjí svůj hudební projev s důrazem na kulturu tónu
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu
- si upevňuje hmatovou orientaci
- pěstuje hru z paměti, hru vícehlasu a hru z listu
- se snaží o samostatné nastudování skladby
- poznává zvukové možnosti nástroje pomocí rejstříkování

5. ročník

Žák:

- rozvíjí hudební paměť na obtížnějších skladbách
- rozvíjí harmonické cítění, hru z listu
- se snaží o interpretaci a transpozice lidových písní v rozšířených polohách nástroje
- zdokonaluje kulturu tónu pomocí měchové techniky

- získává spolehlivost a jistotu při veřejných vystoupeních
- uplatňuje veškeré nástrojové dovednosti

6. ročník

Žák:

- se věnuje polyfonní hře
- využívá základní harmonické funkce k samostatné práci s lidovou písní
- studuje skladby různých stylových období
- se snaží hodnotit vlastní hru
- se orientuje v různých hudebních žánrech
- se pokouší o stylově správnou interpretaci skladeb

7. ročník

Žák:

se v interpretaci skladeb zaměřuje i na výrazovou stránku
je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
je připraven využívat všech získaných dovedností v praxi

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- je schopen interpretace skladeb různých slohových období a žánrů
- využívá dosud získané znalosti k vlastnímu názorovému vyjádření a interpretaci skladeb různého charakteru
- stále rozvíjí svou hudební paměť
- využívá znalosti harmonie k improvizaci lidové písně

3. a 4. ročník

Žák:

- je schopen samostatně nastudovat a interpretovat skladby různých slohových období a žánrů
- ovládá prstovou a měchovou techniku
- při hře používá kultivovaný tón pomocí měchové techniky
- je schopen interpretace skladeb různého charakteru
- je schopen kritického hodnocení vlastního výkonu
- své dosud získané dovednosti využívá v praxi a dalších hudebních aktivitách

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÁ PRAXE – viz str. 19

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

6.23. Studijní zaměření Zpěv

Každý z nás má v sobě dar zpívat, avšak ne všichni umějí svůj hlas používat. Ve výuce sólového zpěvu se děti učí rozvíjet hudební dovednosti podle individuálních schopností. Objevují možnosti svého hlasu, hravou formou pěstují např. přirozené držení těla při zpěvu, dýchání, výslovnost. Používáme sluchová cvičení, která zlepšují intonaci studované písně, dále upevňujeme hudební paměť, vedení melodie, rytmické citění a frázování. Získané dovednosti postupně uplatňujeme při pěvecké praxi žáka.

Při výuce je třeba pamatovat, že žáci, a to jak chlapci, tak i děvčata, přibližně v 5. ročníku vstupují do počátku mutace. V tomto citlivém období je nutný individuální přístup, abychom se vyhnuli nebezpečí trvalého poškození hlasivek (nepřepínat hlasivky – šelest při zpěvu).

UČEBNÍ PLÁN

	Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Hlavní předmět	Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hlavní předmět	Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelný předmět	Pěvecký sbor			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Studijní zaměření *Zpěv* je realizováno v oblasti Hudební interpretace a tvorba dle rozhodnutí ředitele individuální výukou nebo výukou ve dvoučlenných skupinkách v hlavním předmětu *Sólový zpěv* a kolektivní výukou *Pěvecký sbor*, která je vyučována od 3. ročníku. Vyučující může na základě individuálních schopností a potřeb zařadit žáka do kolektivní výuky i dříve.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SÓLOVÝ ZPĚV

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojuje si správné a přirozené držení těla při zpěvu
- používá klidné a hluboké dýchání do bránice
- dbá na uvolnění brady, funkční ovládání úst
- používá měkké nasazení tónu
- zpívá ve střední hlasové poloze, provádí intonační a sluchová cvičení
- kontroluje vyrovnání všech vokálů (samohlásky)

- procvičuje techniku zpěvu vázaně, dodržuje pěveckou frázi, dynamiku (p, mf)
- cvičí hudební i textovou (rytmickou) paměť

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje dechovou oporu (nádech, zadržení, výdech)
- hlídá uvolněnou bradu, koutky úst, přední zuby, jazyk, obličejové svaly
- provádí hlasová cvičení, používá pěvecký rozsah dle svých možností
- věnuje se zpěvu kantilény, výrazu, zpěvu staccato, legato, tenuto
- zvládá větší pěvecké celky (hudební paměť), rytmické, melodické a tonální zvláštnosti, zpěv s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- používá žeberně-brániční dýchání
- podrobuje kontrole zvukové vyrovnávání vokálů, zdokonalování pěvecké výslovnosti
- usiluje o rozšiřování pěveckého rozsahu dle svých možností
- v rámci pokusu o improvizaci vytváří lidový dvojhlas k dané melodii s důrazem na čistou intonaci

4. ročník

Žák:

- soustavně zdokonaluje dechovou oporu a prodloužení pěvecké fráze
- provádí hlasová cvičení, dur a moll kvintakord tonický
- pracuje na rozšíření hlasového rozsahu a zavedení messa di voce < > na jednom tónu
- zvládá úvod do problematiky hlavové rezonance (voix mixte)
- zdokonaluje zpěv kantilény, pěvecký výraz a přednes písní

5. ročník

Žák:

- vstupuje do počátku mutace – nutný individuální přístup (šelest při zpěvu, nepřepínat hlasivky)
- učí se vyrovnávání hlasu v celé hlasové poloze – hlasové rejstříky
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- zpívá písně z různých hudebních slohových období včetně lidových a poznává odlišnosti v jejich interpretaci

6. ročník:

Žák:

- rozvíjí hudební představivost – zpěv z listu
- je schopen samostatného studia v domácí přípravě, přibírá si studium doprovodného hudebního nástroje
- upevňuje a prohlubuje své dosavadní pěvecké a hlasové dovednosti

7. ročník

Žák:

- prochází-li mutačním obdobím, zachází šetrně s hlasem
- zpívá v rozšířeném hlasovém rozsahu, používá dle svých schopností vyrovnané hlasové rejstříky

- je veden k vyvarování se špatných pěveckých vzorů, přepínání hlasu, pěveckých manýr a zlovyků
- orientuje se v notovém zápise
- dokáže volit správné výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu písně a odpovídající různým stylům a žánrům

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá a používá vědomě pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- dodržuje vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- orientuje se v notovém zápise a textu, dokáže správně frázovat uvedenou píseň
- používá dynamiku spojenou s výrazem
- je schopen stylového rozlišení písně
- je samostatný při nácvičení písně s korepeticí
- zpívá podle svých hlasových možností a pěvecké vyspělosti (individuální přístup)

3. a 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje se v pěvecké technice – posazení hlasu do rezonance, hlavový tón, vyrovnané rejstříky
- rozšíří pěvecký repertoár o písně ve slovenštině, italštině, angličtině, němčině a latině
- dokáže zhodnotit a vybrat si vhodný repertoár z písňové, operní a muzikálové literatury
- spolupracuje sám s korepeticí, podporuje vzájemnou souhru vedenou dynamikou, rytmem, výrazem a celkovým ztvárněním vokální skladby
- je aktivním interpretem a posluchačem hudby všech hudebních forem, slohových období a žánrů jak v oblasti vážné hudby, tak i hudby populární

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA – viz str. 18

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PĚVECKÝ SBOR – viz str. 20

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

CHARAKTERISTIKA VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor na ZUŠ se obrací k dětem, které projevují zájem o výtvarné vzdělávání. Usiluje o to, aby žák dle svých individuálních schopností získával hlubší náhled na okolní svět a na sebe sama a dokázal ho výtvarně vyjádřit. Obor je postaven na tvůrčích činnostech jako procesu určitého sebevyjádření a seberealizace a umožňuje dětem jiné než pouze racionální poznávání světa, a to osvojování světa s estetickým účinkem. Základním rysem koncepce výtvarného oboru je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek osobnosti žáka.

Výuka staví na dvou procesech. První rozvíjí výtvarné citění a myšlení žáků, které jsou základem výtvarné komunikace. Dítě vnímá podněty, přemýšlí o nich, dává jim tvar a do svého projevu vkládá niternou výpověď. Výtvarnému citění a myšlení napomáhá poznávání výtvarného jazyka – výtvarných a výrazových vlastností obrazotvorných prvků a jejich vztahů. Výtvarné myšlení se dále modifikuje ve vazbě na kresbu, malbu, grafiku či plastiku, podílí se na různých formách vyjadřování a na sebehodnocení. S tím se váže tvořivost jako schopnost originálně nebo více způsoby řešit výtvarné otázky. Smyslové prožitky zase obohacují vztah k řeči materiálů a nástrojů a cit pro jejich výrazové hodnoty.

V druhém procesu převažuje výchovný aspekt – vcítění se, prožívání a uvažování v duchu principů humanity. Prožitky, subjektivní citové reakce na podněty z okolí a soustředěná pozornost k vlastnímu jednání vyvolávají sebereflexi. Ta na základě jedinečné osobní zkušenosti a úvah dítěte ovlivňuje jeho přijímání okolního světa a pomáhá mu zařadit se do lidského společenství.

7.1. Přípravné studium výtvarného oboru

Výtvarné aktivity žáka přípravného studia výtvarného oboru vycházejí z bezprostředního prožívání a vyjadřování světa; vnímá smyslové podněty, setkává se s přírodou a civilizačními jevy, vcítuje se do vztahů mezi lidmi, uvažuje nad příčinami a důsledky jevů, tyto smyslové podněty převádí do vizuální sféry. Ze spojení obsahových vrstev námětu s výtvarným citěním vyrůstá podoba a výraz jeho práce.

UČEBNÍ PLÁN

Varianta 1:

Předmět	1. ročník
Přípravné studium výtvarného oboru	2

Varianta 2:

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravné studium výtvarného oboru	2	2

Poznámka:

- *varianta 1 platí pro žáky přijaté ve věku 6 let*
- *varianta 2 platí pro žáky přijaté ve věku 5 let*

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÉ STUDIUM VÝTVARNÉHO OBORU

VARIANTA 1

Žák:

- experimentuje s výtvarnými nástroji a materiály, hraje si s nimi, zkouší jejich vlastnosti a různé způsoby užití a uchopení

- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva)
- dokáže pojmenovat a odlišit základní výtvarné techniky
- při výtvarných hrách a experimentech si všímá výtvarných prvků a podnětů ve svém okolí

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÉ STUDIUM VÝTVARNÉHO OBORU

VARIANTA 2

1. ročník

Žák:

- experimentuje s výtvarnými nástroji a materiály, hraje si s nimi
- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), tyto prvky se snaží vhodně umístit do formátu
- při výtvarných hrách a experimentech si všímá podnětů ve svém okolí

2. ročník

Žák:

- experimentuje s výtvarnými nástroji a materiály, hraje si s nimi, zkouší jejich vlastnosti a různé způsoby užití a uchopení
- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), tyto prvky se snaží vhodně umístit do formátu
- dokáže pojmenovat a odlišit základní výtvarné techniky
- při výtvarných hrách a experimentech si všímá výtvarných prvků a podnětů ve svém okolí

7.2. Studijní zaměření Výtvarné vyjadřování

Studijní zaměření *Výtvarné vyjadřování* je realizováno prostřednictvím vyučovacího předmětu *Výtvarné vyjadřování*. Základem vyučovaného předmětu jsou vzdělávací oblasti Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění. Vyučovaný předmět v sobě zahrnuje tyto činnosti:

• Plošná tvorba

Obsahuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život a niterný svět žáků. Při zpracování nejrůznějších témat žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užitě tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním.

• Prostorová tvorba

Zde klademe důraz na uplatnění role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Své práce žáci realizují převážně z keramické hlíny, vytvářejí prostorové objekty z papíru nebo jiných materiálů.

• Objektová a akční tvorba

Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho vztahům ke světu, k vnímání sebe sama nebo prožívání kontaktů s druhými. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu, nalezenému předmětu či přímo vytvářet nová prostředí.

• **Receptce a reflexe výtvarného umění**

Prostupuje celou výukou – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Stává se zdrojem obohacování pozitivního vztahu ke kulturním hodnotám a umění samotnému. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí historie a současnosti.

Žák v I. stupni výuky zpracovává především fantazijní náměty, při zpracování témat z reálného světa má fantazijní složka vysoký podíl. Usiluje o zobrazení reality při zachování spontánnosti a fantazie, objevuje souvislosti mezi sebou, okolním světem a světem umění.

Žák ve II. stupni výuky samostatně řeší výtvarné problémy, zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, dovede na ně reagovat v souvislostech.

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

UČEBNÍ PLÁN

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výtvarné vyjadřování	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Výuka studijního zaměření *Výtvarné vyjadřování* probíhá v blocích a zahrnuje teoretickou i praktickou část.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VÝTVARNÉ VYJADŘOVÁNÍ

Základní studium I. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- používá základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky nabízející způsoby učinit myšlenky srozumitelnými
- experimentuje s výrazovými prostředky různých výtvarných technik, má základní povědomí o možnostech jejich využití a snaží se jich využívat k co nejlepšímu vyjádření svých záměrů
- má osvojeny kulturní normy chování v kolektivu, je zodpovědný ke své práci
- rozlišuje druhy výtvarného umění (kresba, malba, grafika, plastika...), umí k nim přiřadit technologické prostředky (tužka, štětec, špachtle...)

- všimá si výtvarných prvků ve svém okolí, dovede k nim zaujmout postoj, snaží se je pojmenovat a inspirovat se jimi
- rozezná charakteristické rysy umělecké tvorby ve svém bezprostředním okolí

3. až 5. ročník

Žák:

- ovládá základní paletu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice a prostorové tvorbě, uvědoměle komponuje výtvarné prvky
- porovnává možnosti různých výtvarných technik a dovede se rozhodnout pro jejich užití při převedení podnětů a inspirací do vizuální sféry
- umí bezpečně používat nástroje, materiály a vybavení, dodržuje určená pravidla
- řeší výtvarné řady a projekty, buď individuálně nebo jako člen tvůrčího kolektivu
- respektuje názory druhých, snaží se diskutovat
- při hodnocení vlastních i cizích prací formuluje své názory, argumentuje věcně
- rozpoznává, pojmenovává a zařazuje typické projevy hlavních epoch uměleckého vývoje
- poznává umělecké a kulturní projevy jiných národů

6. a 7. ročník

Žák:

- smyslové podněty vědomě převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka, inspiruje se fantazií i realitou
- komponuje tvarové, barevné i prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé
- ovládá širokou škálu vyjadřovacích prostředků v kresbě, malbě, grafice a prostorové tvorbě způsobem odpovídajícím věku, individuálním schopnostem a materiálními možnostmi školy
- poznává a vědomě užívá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vytváření
- podle svých individuálních schopností si stanoví dílčí cíle, které je schopen realizovat
- obhájí své názory, hovoří o svých pocitech, je schopen prosadit se i uznat názory druhých
- vytváří si vlastní výtvarné názory, připomínky a hodnocení, formuluje je na odborné úrovni odpovídající věku a schopnostem, respektuje odlišné výtvarné názory
- své práce je schopen připravit k prezentaci
- zná hlavní znaky základních uměleckých směrů a slohů, dokáže je časově zařadit
- chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako součást lidské existence
- podle svých individuálních dispozic rozšiřuje svůj zájem i mimo základní oblasti výtvarného umění a světové kultury
- potřebu uměleckého vyjádření chápe jako jednu ze základních lidských potřeb

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- rozlišuje a propojuje obsah a formu v ploše i prostoru (spojí obsah s účinky výtvarných prvků, k obsahu přiřadí způsob vyjádření)
- pracuje s vizuálními znaky a symboly
- při tvorbě užívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování...
- vědomě užívá výrazové možnosti vybrané výtvarné techniky
- orientuje se v hlavních uměleckých slozích, zná jejich hlavní představitele

- chápe stavbu a strukturu uměleckého díla, uvědomuje si vztah mezi tvarem a funkcí uměleckého díla
- navštěvuje výstavy výtvarného umění, aktivně se zajímá o kulturní dění

3. a 4. ročník

Žák:

- pracuje samostatně při výběru témat a jejich následné realizaci, umí formulovat a obhájit si své tvůrčí postupy a názory, respektovat názory druhých
- podoby světa a mezilidské vztahy nahlíží z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí, svým akcím, objektům a instalacím dává hlubší myšlenkový výraz
- při realizaci díla dokáže zvolit výtvarnou techniku, která mu umožní zvolený námět co nejlépe vyjádřit, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje
- ovládá technologické postupy řady výtvarných technik, správně používá odbornou terminologii
- bezpečně ovládá hlavní rysy historických uměleckých směrů a jejich představitelů, zajímají ho vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění, které chápe v širších souvislostech
- významná díla a události světové kultury a vědy se stávají zdrojem a inspirací pro jeho práci, samostatně si z nich vybírá náměty pro svou tvorbu

7.3. Studijní zaměření Filmová a audiovizuální tvorba

Studijní zaměření *Filmová a audiovizuální tvorba* je realizováno prostřednictvím vyučovacího předmětu *Filmová tvorba*. Učovací předmět v sobě zahrnuje tyto činnosti:

- **Prekinematografické vynálezy**

V rámci této části se žáci seznámí se tím, jak došlo ke vzniku filmu a co vše mu předcházelo. Některé prekinematografické vynálezy si žáci zkusí i vyrobit, a tak pochopí princip filmového média.

- **Tvorba hraného filmu**

Při tvorbě hraného filmu se žáci seznámí s celkovým procesem vzniku filmu od tvorby scénáře a následného převedení filmu do filmové podoby přes samotné natáčení až po střih a ozvučení filmu.

- **Tvorba animovaného filmu**

Při realizaci animovaného filmu budou žáci zasvěceni do postupu při přípravě scénáře a vymýšlení příběhu, do zhotovování rekvizit a výtvarného materiálu k animaci, do samotného procesu vzniku animovaného filmu, do zvučení filmu a závěrečné postprodukce.

- **Zpracování filmového materiálu**

V této části výuky se žáci naučí pracovat s postprodukčními programy a finalizovat svůj filmový projekt. V rámci postprodukční práce se seznámí také s prací zvukařskou.

UČEBNÍ PLÁN

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Filmová tvorba	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Výuka studijního zaměření *Filmová a audiovizuální tvorba* probíhá v blocích a zahrnuje teoretickou i praktickou část.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT FILMOVÁ TVORBA

Základní studium I. stupně

1. až 3. ročník

Žák:

- ovládá základní nastavení kamery, fotoaparátu
- zná princip fungování filmového média a orientuje se v základních prekinematografických vynálezech
- chápe základní princip filmu
- zpracovává jednoduché filmové a animační úkoly
- učí se pracovat v kolektivu a rozvíjet své komunikační dovednosti
- zvládá jednoduché postprodukční zpracování filmu

4. až 5. ročník

Žák:

- ovládá základní nastavení kamery, fotoaparátu
- seznamuje se se žánry hraného filmu a technikami animovaného filmu
- zpracovává zadané úkoly v delším časovém horizontu
- je schopný vymyslet jednoduchý příběh a převést jej do filmové podoby
- využívá své fantazie a kreativity ke ztvárnění filmového příběhu
- je schopný výtvarně zpracovat plošné i prostorové filmové rekvizity
- učí se vystupovat před kamerou v roli herce
- je schopen vyjádřit svůj názor na filmové dílo
- zvládá základní funkce animátorských a stříhových programů

6. a 7. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé funkce nastavení kamery a fotoaparátu v závislosti na prostředí a světelných podmínkách
- dokáže vystavět smysluplný příběh, vytvořit storyboard a převést do filmové podoby
- dokáže vyjádřit svůj kritický názor na audiovizuální dílo
- seznamuje se s filmovou řečí a velikostmi záběrů

- dokáže pracovat s různými výtvarnými prostředky a využívat různé techniky animovaného filmu
- dokáže zahrát hereckou etudu a vystupovat před kamerou
- v audiovizuálním díle dokáže pracovat s dynamikou
- práci zvládá samostatně a je schopen i spolupráce a komunikace v týmu
- dokáže zhodnotit kvalitu práce své i práce ostatních
- zvládá pokročilejší funkce animátorských a střihových programů
- dokáže svou práci odprezentovat

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé funkce nastavení kamery a fotoaparátu v závislosti na prostředí a světelných podmínkách
- při vytváření příběhu pracuje s dynamikou a fantazií a zvládá jej převést do podoby storyboardu
- samostatně i týmově zvládá zpracovat zadaný i vlastní příběh
- zvládá natáčení v exteriéru a dokáže zahrát složitější herecké scény
- pracuje s různými technikami animace, např. s animací ploškovou, loutkovou, kreslenou, objektovou, pixilací
- orientuje se ve filmových žánrech a jejich principy dokáže aplikovat při tvorbě svého filmu
- pracuje s dynamikou pohybu a využívá ji i při samotné tvorbě filmu
- zvládá pokročilé funkce animátorských a postprodukčních programů
- dokáže s citem pracovat se střihem filmu a doplnit film i o ruchy, zvuky a hudbu
- dokáže zhodnotit kvalitu práce své i práce ostatních, dokáže si svou práci odprezentovat
- orientuje se v oblasti hraného i animovaného filmu

3. a 4. ročník

Žák:

- samostatně nebo jako člen týmu řeší celý proces přípravy filmu od dramaturgie, přípravy scénáře a storyboardu, produkce, režie, natáčení, záznamu zvuku a postprodukce
- komplexně pracuje s příběhem, s pointou a s dramatickým vystavením příběhu
- rozhoduje se samostatně při výběru techniky a zpracovává i složité výtvarné scény a loutky
- zvládá pracovat s dynamikou pohybu a využít ji i při samotné tvorbě filmu
- pracuje soustavně na dlouhodobém projektu, samostatně i v týmu
- zvládá pokročilé funkce animátorských a postprodukčních programů
- dokáže formulovat vlastní kritický názor na různá audiovizuální díla
- zvládá s citem pracovat se střihem filmu a doplnit film i o ruchy, zvuky a hudbu
- dokáže odprezentovat své dílo na veřejnosti a vysvětlit postupy a autorský záměr zná základy dějin filmu a orientuje se v oblasti hraného a animovaného filmu

7.4. Studijní zaměření Digitální fotografie

Studijní zaměření *Digitální fotografie a počítačová grafika* je realizováno prostřednictvím vyučovacího předmětu *Digitální fotografie*. Vyučovací předmět v sobě zahrnuje tyto činnosti:

• Pořizování digitální fotografie

V rámci této činnosti se žák učí ovládat fotoaparát od jeho základního nastavení po ovládnutí složitějších funkcí přístroje a následně se učí zhotovit fotografii v rozličných prostředích, světelných podmínkách i žánrech dle zadání.

Součástí přípravy ke zvládnutí fotografování za různých podmínek je i část věnovaná práci s analogovým fotoaparátem a práce v temné komoře.

• Zpracování digitální fotografie

V této části výuky se žák učí zpracovávat jím pořízenou fotografii ve speciálních počítačových programech (Photoshop apod.)

• Použití digitální fotografie

Zde žáci poznávají širší možnosti využití digitální fotografie, pravidla jejího spojení s textem a následného využití jako grafického, propagačního či ilustračního prvku při realizaci tiskovin.

UČEBNÍ PLÁN

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Digitální fotografie	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Výuka studijního zaměření *Digitální fotografie a počítačová grafika* probíhá v blocích a zahrnuje teoretickou i praktickou část.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE

Základní studium I. stupně

1. až 3. ročník

Žák:

- ovládá základní nastavení fotoaparátu
- realizuje jednoduché fotografické úkoly dle zadání
- zpracovává úkoly rozvíjející představivost, fantazii, výtvarné citění
- při plnění úkolu popisuje jednotlivé úkony a zdůvodňuje svůj výběr pomůcek

- zvládá jednoduché postupy postprodukce fotografií v grafickém programu
- zná základní nástroje programu pro úpravu bitmap

4. a 5. ročník

Žák:

- ovládá pokročilejší funkce fotografického přístroje
- interpretuje základní fotografické žánry a techniky
- realizuje úkoly věnované danému tématu v delším časovém období
- samostatně vybírá výtvarnou formu
- zvládá složitější postupy postprodukce fotografií v grafickém programu
- pracuje s textem ve fotografii, zná pravidla při práci s textem
- přizpůsobuje se vyšším nárokům na sebevyjádření

6. a 7. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé funkce fotografického přístroje a ví, kdy je použit v závislosti na světelných podmínkách
- interpretuje fotografické žánry a techniky a vyjadřuje prostřednictvím obrazového sdělení své názory a pocity
- ovládá náročnější postupy postprodukce fotografií v grafickém programu
- cíleně používá určité techniky práce, dokáže je porovnat a zhodnotit
- při práci na úkolech používá sebepoznávání, je schopen sebereflexe
- dokáže zhodnotit kvalitu své práce i práce ostatních
- podílí se na kulturních akcích školy, města a regionu
- přistupuje k práci tvůrčím způsobem, je schopen si stanovovat a následně plnit dílčí cíle

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- ovládá pokročilejší funkce a nastavení fotoaparátu
- realizuje složitější fotografické úkoly dle zadání
- samostatně si vybírá téma, do hloubky je zkoumá a dlouhodobě se mu věnuje
- zvládá složitější postupy postprodukce fotografií v grafickém programu
- umí zhodnotit estetickou kvalitu své práce, dokáže popsat a zdůvodnit výběr techniky i tématu
- umí ztvárnit své vnímání světa a mezilidských vztahů, je schopen kritického hodnocení své práce
- dokáže modifikovat dané postupy a experimentuje s technikou
- je schopen podílet se na kulturních akcích školy, města a regionu

3. a 4. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé funkce fotografického přístroje a ví, kdy je použit v závislosti na světelných podmínkách a v závislosti na zpracovávaném tématu
- samostatně interpretuje fotografické žánry a techniky a vyjadřuje prostřednictvím obrazového sdělení své názory a pocity
- zvládá náročné postupy postprodukce fotografií v grafickém programu

- umí připravit vlastní projekt a soustavně na něm pracovat
- dokáže projekt předvést prakticky a obhájit teoreticky na základě zpracované dokumentace
- dovede vysvětlit vlastní názory i postup práce
- zná základy dějin české a světové fotografie
- podílí se tvůrčím způsobem na kulturních akcích školy, města a regionu

7.5. Studijní zaměření Grafický design

Studijní zaměření *Grafický design* je realizováno prostřednictvím vyučovacího předmětu *Grafický design*. Vyučovací předmět v sobě zahrnuje tyto činnosti:

- **Návrh grafického designu**

Při této činnosti žák pochopí základy tvorby grafického designu a je schopen vytvořit osobitý návrh, který bude vycházet z jeho vnímání světa a mezilidských vztahů.

- **Zpracování grafického designu**

Zde se žák učí zpracovávat svůj grafický návrh do digitální podoby za pomoci bitmapového a vektorového editoru (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator). Umí ovládat programy od jejich základních funkcí až po složitější postupy při využití kombinace několika programů dohromady.

- **Použití grafického designu**

V této části žák využívá sázečního programu (Adobe InDesign), kdy ke svému grafickému návrhu přidá text a zpracuje výstup pro konkrétní propagační médium. Žák dokáže realizovat různé propagační prostředky a ty následně prezentovat.

UČEBNÍ PLÁN

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Grafický design	2	2	2	2	4	4	4	3	3	3	3

Výuka studijního zaměření *Grafický design* probíhá v blocích a zahrnuje teoretickou i praktickou část.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT GRAFICKÝ DESIGN

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá základy grafického designu
- orientuje se v teorii barev
- zná základy kompozice
- umí základy úprav fotografií
- používá digitální malbu
- zvládá bitmapovou grafiku
- umí navrhnout webové rozhraní
- získává základy animace
- ovládá základy editace videa
- ví o umělé inteligenci v grafickém designu

2. ročník

Žák:

- zvládá pokročilé úpravy fotografií
- používá vektorovou grafiku
- umí sazbu textu
- používá komplexní ilustrace
- ovládá tvorbu motion grafiky
- zná interaktivní prototypování
- zvládá grafický design pro sociální média
- používá 3D grafiku a modelování
- umí vytvořit kompozice a animace v prostoru
- používá pokročilé využití umělé inteligence

3. ročník

Žák:

- zná vizuální identitu
- ovládá retušování fotografií
- umí UI/UX design
- používá motion design a animace UI
- ovládá pokročilé techniky kompozice
- zvládá design pro outdoor reklamu
- umí tvorbu interaktivních animací
- ovládá typografický design
- používá pokročilou sazbu textu
- využívá komplexní postprodukcí videa

4. ročník

Žák:

- používá pokročilou 3D grafiku
- zná UI/UX optimalizaci

- ovládá komplexní tvorbu reklamních materiálů
- používá tvorbu animovaných reklam
- ovládá pokročilé retušování a manipulace s fotografiemi
- zná Branding a strategie
- využívá User-centered design
- zná tvorbu interaktivních prezentací
- ovládá experimentální a konceptuální design
- umí vytvářet profesionální portfolio a prezentace

5. ročník

Žák:

- ovládá tvorbu designu pro mobilní aplikace
- používá pokročilou pohyblivou grafiku
- zvládá Design pro e-commerce
- zná pokročilou typografii
- používá uživatelský výzkum a testování
- ovládá tvorbu animovaných infografik
- zná pokročilé techniky retušování
- zvládá art direction a tvorbu kampaní
- ovládá kreativní strategie a konceptualizace
- zvládá tvorbu brandingů pro podnikání

6. ročník

Žák:

- ovládá tvorbu designu pro virtuální realitu
- umí tvorbu designu pro rozšířenou realitu
- zvládá grafický design pro herní průmysl
- používá vizualizaci dat a infografiky
- umí design interaktivních prostorů
- využívá experimentální média
- vyzná se v tvorbě designu pro mobilní hry
- ovládá design pro sociální média a influencery
- zvládá tvorbu designu pro nositelné technologie
- umí tvořit navigační systémy

7. ročník

Žák:

- ovládá design pro audiovizuální média
- používá design pro e-learning
- má představu o komplexních brandingových projektech
- ovládá tvorbu designu pro desktopové aplikace
- využívá design pro sociální a ekologickou změnu
- ovládá design pro virtuální asistenty a chatboty
- ovládá tvorbu designu pro AR a VR aplikace
- používá design pro tištěné publikace
- zná designovou strategii
- umí vytvářet portfolio s důrazem na prodej služeb

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- používá pokročilý design pro UI/UX
- využívá designové strategie a management
- ovládá design pro interakci a animaci
- používá pokročilé retušování a fotomanipulace
- zvládá pokročilý design pro sociální média
- orientuje se v brand designu a identitě
- ovládá grafický design pro reklamu a marketing
- používá designové koncepty pro produkty
- využívá kreativní strategie a řízení projektů
- ovládá profesionální prezentace a portfolio

2. ročník

Žák:

- zvládá design pro UX research
- používá pokročilou typografii a kompozici
- ovládá design pro e-commerce
- vyzná se v designu pro sociální odpovědnost
- používá pokročilý motion design
- orientuje se v designu pro velká data a vizualizace
- využívá automatizace v oblasti designu
- ovládá design pro aplikace umělé inteligence
- používá kreativní strategie a branding
- zvládá inovativní způsoby prezentace

3. ročník

Žák:

- používá pokročilý design pro mobilní aplikace
- ovládá strategický designový management
- orientuje se v designu pro virtuální a rozšířenou realitu
- využívá designový výzkum a uživatelské testování
- zvládá design pro sociální média a influencer marketing
- používá pokročilé vizuální efekty a postprodukce
- ovládá design pro tisk a produkční přípravu
- orientuje se v interaktivním designu
- zná designovou etiku a udržitelnost
- ovládá design pro nová a interaktivní média

4. ročník

Žák:

- využívá strategické vedení designu
- orientuje se v designové inovaci a prototypování
- používá design pro rozšířenou realitu a virtuální realitu
- umí vytvořit designovou dokumentaci
- využívá profesionální prezentace a portfolio
- uplatňuje mezioborovou spolupráci
- orientuje se v designu a umělé inteligenci

- používá design pro udržitelnost a společenskou změnu
- vyzná se v kreativním podnikání a freelancingu
- získává profesní praxi a připravuje se na trh práce

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

CHARAKTERISTIKA TANEČNÍHO OBORU

Studium tanečního oboru ovlivňuje fyzickou i psychickou zdatnost, způsob myšlení, zvyšuje sebevědomí a sebedůvěru.

Tanec je pohybové vyjádření rytmu, melodie, nálady..., ale také odvážná prezentace sebe sama před veřejností. Taneční obor poskytuje odborné taneční vzdělání pro tanečnicka-amatéra i tanečnicka-budoucího profesionála.

8.1. Přípravné studium tanečního oboru

V tomto předmětu je potřeba rozvíjet pohybové schopnosti dětí, odstraňovat špatné návyky, hravou formou je přimět vyjadřovat svou fantazii a sledovat předpoklady dětí pro další studium. Dbá se na správné držení těla, rozvoj obratnosti a pružnosti dětí. Učí děti vnímat rytmus, dynamiku, prostorovou orientaci. Hravou formou učí tančit s využitím dětské fantazie.

Učební osnovy Přípravné taneční výuky jsou obsahově shodné pro studijní zaměření Moderní tanec i Klasický balet.

UČEBNÍ PLÁN

Varianta 1:

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výuka	1	1

Varianta 2:

Předmět	1. ročník
Přípravná taneční výuka	1

Poznámka:

- *varianta 1 platí pro žáky přijaté ve věku 5 let*
- *varianta 2 platí pro žáky přijaté ve věku 6 let*

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÁ TANEČNÍ VÝUKA – VARIANTA 1

1. ročník:

Žák:

- hravou formou poznává různé taneční polohy, kroky, dupy, poskoky, skoky, tleskání
- zvládá elementární cviky obratnosti
- má zvládnuty základy pohybu na kruhu, jeho zmenšování a zvětšování
- uplatňuje orientaci v prostoru

2. ročník:

Žák:

- používá různé taneční polohy, kroky, dupy, poskoky, skoky, tleskání
- rozlišuje pomalé a rychlé tempo, legato a staccato, forte a piano
- zvládá jednoduché cviky obratnosti
- je schopen jednoduché improvizace
- ovládá taneční prvky v jednoduchých tanečních vazbách, podle vyspělosti i ve dvojicích
- má zvládnutý pohyb na kruhu, jeho zmenšování a zvětšování
- uplatňuje orientaci v prostoru

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÁ TANEČNÍ VÝUKA – VARIANTA 2

Žák:

- používá různé taneční polohy, kroky, dupy, poskoky, skoky, tleskání
- rozlišuje pomalé a rychlé tempo, legato a staccato, forte a piano
- zvládá jednoduché cviky obratnosti
- je schopen jednoduché improvizace
- ovládá taneční prvky v jednoduchých tanečních vazbách, podle vyspělosti i ve dvojicích
- má zvládnutý pohyb na kruhu, jeho zmenšování a zvětšování
- uplatňuje orientaci v prostoru

8.2. Studijní zaměření Moderní tanec

Vyučovaný předmět se orientuje v převážné většině na výuku současného tance, dále pak na klasický a lidový tanec. Samozřejmou součástí výuky je taneční průprava a taneční praxe, nastudování choreografie a vystoupení na veřejnosti.

UČEBNÍ PLÁN

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Moderní tanec	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

ÚČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT MODERNÍ TANEC

1. ročník

Žák:

- zvládá průpravné cviky v přízemních polohách
- používá základní držení těla
- ovládá paže v nízkém allongée
- používá držení prstů ruky v klasickém seskupení
- zvládá první dvě pozice nohou paralelně i vytočeně
- používá náčiní (stuha, obruč, míč, švihadlo)
- je schopen chůze všechny směry paralelně, vytočeně, přes špičku i patu
- běžně používá rozličné běhy, poskoky, skoky, a to i v jednoduchých vazbách
- zvládá držení HK na bocích i v pase, zapojuje je v pohybu
- je schopen spolupráce ve skupině s orientací v prostoru
- zvládá jednodušší cviky obratnosti
- je schopen jednoduché krátké improvizace

2. ročník

Žák:

- dobře zvládá paže v pohybu a jednoduché pohyby hrudníku a páteře
- ovládá vazební kroky, cviky pro přípravu skoků, skoky a poskoky v rychlejším tempu, půlotáčky a otáčky
- procvičuje DK – příprava na skoky
- je schopen základních cviků obratnosti ve vazbách, fyzického rozsahu ve všech směrech
- pracuje ve spolupráci s ostatními
- orientuje se v prostoru na vyšší úrovni
- pamatuje si jednodušší variace
- dokáže stvořit delší improvizace
- je schopen se tanečně prezentovat na veřejnosti

3. ročník

Žák:

- používá základní postavení rukou ve stylu současného, klasického a lidového tance
- ovládá I., II., IV. pozici DK paralelně i vytočeně, III. a V. pozici DK vytočeně u tyče i na volnosti
- ve všech pozicích DK má zvládnuto demi-plié u tyče i na volnosti
- je schopen vysazování a kroužení pánví a izolace rameny a hlavou
- ovládá Floor Work – cviky sloužící k protahování šlach a uvolňování kloubů
- zná základní kroky, přísuny a poskoky vpravo a vlevo paralelně na kruhu
- procvičuje vytleskávání rytmu
- ovládá taneční prvky ve zmíněných technikách, je schopen se ve zmíněných technikách naučit jednoduchou taneční vazbu
- dokáže improvizovat na volné téma, naučit se tanec a vystupovat na veřejnosti

4. a 5. ročník

Žák:

- ovládá přízemní těžiště
- používá protažení chodidel flexy, kontrakce v některých polohách, izolace hrudníkem
- zvládá pohyb na synkopu, skoky a poskoky s těžištěm obráceným k zemi
- dokáže použít Floor Work vazby
- dokáže použít horizontální a vertikální vlny a osmičky, taneční prvky v půlotáčkách a otáčkách
- ovládá pohyb různými tanečními prvky po různých půdorysných drahách ve zmíněných tanečních technikách
- cvičí náročnější cviky obratnosti – gymnastika
- dokáže předvést polku, příklep, vydupávání rytmu
- používá grand-plié, relevé, battement tendu paralelně i vytočeně u tyče i na volnosti
- ovládá švihy DK i HK
- zná názvosloví tanečních prvků
- improvizuje na hudbu v různém tempu a stylu
- je schopen práce na tanečním výrazu
- dokáže vzájemně ohodnotit taneční projev svůj či ostatních členů skupiny
- spolupodílí se na vytváření choreografie, kterou je schopen nastudovat a vystupovat s ní na veřejnosti

6. a 7. ročník

Žák:

- má osvojeno propojování HK a DK ve všech tanečních technikách
- ovládá otáčky s nízkým i vysokým těžištěm, na celém chodidle i pološpičce, v demi-plié i s propnutou stojnou nohou, en dehors a en dedans
- používá těžší poskoky, skoky, přeskoky v uvedených technikách, příp. se zapojením nízkého těžiště
- je schopen vazeb střídajících napětí a uvolnění
- vytváří improvizace na zadané téma a stylově různý hudební podklad
- používá dvojposkok, trojposkok, zatančí polku v otáčkách
- zvládá práci ve dvojici, trojici atd.
- ovládá battement jeté vytočeně i paralelně, rond de jambe par terre vytočeně i paralelně, battement développé allegro temps levé v I., II., I II. a V. pozici, běh vytočený i paralelní epaulement, croisée, effacée
- aktivně se spolupodílí na vytváření choreografií na základě hudebních i nehupebních podnětů
- dokáže dílo obsahově rozebírat a hodnotit, posuzovat výkony své i spolužáků
- je schopen vystoupit na veřejnosti

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- ovládá základní pozice HK a DK v Modern Dance a Jazz Dance
- zná základy práce na podlaze (Floor Work), základy techniky José Limona
- ovládá práci s tělem – Isolation
- používá techniku klasického tance pro potřeby současného tance a jeho názvosloví, techniku flex a špička při veškerých pohybech DK
- zvládá základy práce s partnerem
- používá otáčky v nízkých polohách a na podlaze

- improvizuje na zadané pohybové téma
- dobře vyjadřuje pohybem změnu hudební dynamiky
- dokáže vytvořit pohybovou vazbu a předvést ji
- umí svou variaci rozebrat, zhodnotit, zhodnotit variace ostatních studentů a přijmout kritiku
- vědomě pracuje na zdokonalování tanečního výrazu a přirozeném projevu
- zúčastňuje se vystoupení a přehlídek s nastudovaným tancem

3. a 4. ročník

Žák:

- předvede pohybové vazby a variace ve stylu Modern Dance, Jazz Dance či José Limona – čili chápe charakterizující prvky jednotlivých stylů
- usilovně pracuje na fyzické zdatnosti a ohebnosti těla ve všech směrech
- v návaznosti na výše uvedené zvládá náročnější skoky, otáčky, kombinace tanečních prvků
- cvičí ve vysokých a přízemních polohách a přechody mezi nimi
- pracuje na zvládnutí náročnějšího partnerského tance ve dvojici, triu... atd.
- dokáže vytvořit pohybovou variaci a pohybovou variaci ve spolupráci s partnerem
- dokáže zopakovat po vyučujícím vazbu či variaci a sám ji zrcadlově obrátit na opačnou stranu (vpravo či vlevo)
- aktivně se účastní tanečně-výrazových etud sólo i s partnerem či ve skupině
- improvizuje v naučených tanečních stylech
- naučí se choreografii, umí o ní diskutovat a svými nápady a připomínkami ji obohacovat
- je schopen vystupovat s ní na veřejnosti při různých příležitostech

8.3. Studijní zaměření Klasický balet

Zaměřením předmětu je praktická výuka baletních pozic, póz, kroků, skoků... od úplných základů přes jednoduché až po složitější vazby. Každý pohyb provází odborné francouzské názvosloví.

UČEBNÍ PLÁN

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Klasický balet	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT KLASICKÝ BALET

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá pět pozic nohou, čtyři pozice rukou a jejich protažení – allongée, demi-plié ve všech pozicích čelem k tyči i bokem, battement tendu do I. pozice všemi směry čelem k tyči i bokem, relevé v I. a II. pozici čelem k tyči i bokem, chůze v relevé, běh po pološpičkách
- provádí protahování DK čelem k tyči stranou
- ovládá pomocné cviky sloužící k uvolnění kloubů, protažení šlach a páteře, vytáčení kyčlí
- zkouší improvizovat na téma pohádkové postavy nebo zvířátka
- je schopen naučit se zadanou choreografií a vystoupit na veřejnosti

2. ročník

Žák:

- ovládá jednoduché kombinace paží s demi-plié, jednoduché kombinace paží s battements, předklon, úklon, záklon s pažemi ve třech pozicích a ve všech pěti pozicích nohou a procvičuje u tyče i na volnosti
- zvládá 1. port de bras
- dokáže samostatně vypracovávat držení paží na volnosti
- chápe rozvržení prostoru do osmi bodů
- zvládne improvizaci s využitím probraných prvků na téma pohádkové postavy či zvířátka
- předvede na veřejnosti naučený tanec

3. ročník

Žák:

- ovládá battement tendu jeté do I. pozice čelem k tyči i bokem a battement tendu flexy a pointé čelem k tyči a bokem do I. pozice všemi směry
- zná grand battement jeté
- předvede na volnosti demi-plié v I., II. a IV. nebo V. pozici (podle schopností) na obě strany a epaulement ve III. nebo V. pozici
- improvizuje na složitější téma s důrazem na taneční výraz
- ovládá a používá taneční vazby
- předvede veřejně naučený tanec

4. a 5. ročník

Žák:

- zvládá přípravu na arabesque a DK v ní zvedne na 45° na obě strany
- ovládá složitější port de bras
- ovládá přípravné cviky na skoky
- zvládne temps levé v I. a II. pozici, pas de chat, battement développé
- probranou látku vhodně využívá v improvizaci, inspiruje se ukázkami z internetových projekcí
- naučí se tanec a prezentuje se na veřejných akcích

6. a 7. ročník

Žák:

- používá dokonaleji naučené taneční prvky a propojuje je do vazeb
- zvyšuje svalovou sílu důležitou pro skoky, pracuje na pružnosti šlach kvůli rozsahu
- pracuje na výdržích v relevé, nohou ve výškách
- ovládá další půlotáčky a otáčky, tams levé v půlotáčce, changement i s epaulement
- dokáže improvizovat na hudbu charakteru adagio i allegro, s výrazem, lehkým držetím těla a paží, na rozličné téma
- zná odborné názvosloví prvků
- naučí se tanec a na závěr studia absolvuje na veřejnosti

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

exercice u tyče

Žák:

- používá demi-plié a grand plié v rozličných kombinacích s port de bras,
- zvládá battement tendu en croix – v různých tempových a rytmických vazbách, battement tendu jeté en croix – v různých tempových a rytmických vazbách, rond de jambe par terre en dehors a en dedans, dégagée, petit battement sur le cou-de-pied v kombinacích, battement soutenu – všemi směry, battement fondu - všemi směry – battement frappé – všemi směry, passé, battement développé – všemi směry, battement relevé lent – všemi směry, grand battement jeté i pointé – všemi směry
- po zvládnutí jednotlivých prvků je spojuje do vazeb a doprovází port de bras

exercice na volnosti

Žák:

- si osvojí battement tendu en tournant o 1/8, později o 1/4 kruhu en dehors a en dedans, écartée vpřed a vzad, 1., 2. a 3. port de bras, temps lié
- ovládá otáčky a piruety: 1. na obou nohách, 2. tour s preparací dégagé, 3. ze IV. pozice, 4. z V. pozice
- dokáže použít temps levé v I., II. a V. pozici, changement v různém tempu a o L otáčky, pas glisade s výměnou i bez, různé směry, pas chassé, échappé do II. a IV. pozice, assemblé, pas jeté
- podle stupně vyspělosti připojuje k jednotlivým cvikům jednodušší či složitější port de bras

3. a 4. ročník

exercice u tyče

Žák:

- zvládá následující taneční prvky: battement soutenu relevé, battement fondu relevé, battement frappé relevé, battement frappé double i na nelevé, battement batu, rond de jambe en l'air i na relevé, grand rond de jambe jeté en dehors a en dedans, battement développé tombé, grand battement jeté balancé

exercice na volnosti

Žák:

- má osvojeny tyto taneční prvky: pas de bourrée bez i s výměnou nohou, petit temps relevé, grand temps relevé, arabesque 1., 2., 3. a 4., attitude croissée a éffacé, 4., 5. a 6. port de bras, temps lié na 90°, tours chaînés, fouetté, tours v pózách: arabesque, attitude, II. pozici, v póze á la seconde na 45° a 90° ze II. pozice, pas jeté v půlotáčkách, échappé o L otáčky, pas de chat, jeté fermé, jeté enterlacé, sissonne simple, sissonne tombé, sissonne kuverte, pas chassé a scénické jeté na diagonále
- probrané prvky vzájemně propojuje do stále složitějších vazeb a variací a vhodně prokládá port de bras, což se odvíjí od jeho technické vyspělosti
- samostatně zvládá improvizaci na zadaná témata
- je schopen vytvořit vlastní choreografii dle svých dispozic a schopností
- je schopen nastudovat a předvést vlastní i cizí choreografii a předvést ji veřejně před publikem

9. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

CHARAKTERISTIKA LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně-dramatický obor (LDO) v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím tvořivých činností rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Divadelní obor rozvíjí a kultivuje hlavní komunikační prostředky žáků a poskytuje příležitost rozvíjet jejich osobnost vlastní tvořivostí, vyjadřováním svých názorů, projevem svých vnitřních prožitků a představitosti. LDO se tak stává významným nástrojem sociability žáků, jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly.

Základem výuky a prostředkem výchovy je uplatňování tvořivé činnosti dramatické, pohybové, mluvní, přednesové, literární, výtvarné, hudební a práce s loutkou. Kolektivní proces tvorby nabízí maximální prostor pro rozvíjení sociálních dovedností týkajících se komunikace ve skupině a práce v tvůrčím týmu. Vede žáky k sebereflexi a odpovědnosti při skupinové práci a k aktivnímu postoji při hledání cest k naplnění společného díla a cíle. Žáci získávají představu o tvoření divadelní inscenace, stávají se její součástí a napomáhají k tvorbě výsledného divadelního tvaru. Nedílnou součástí je také individuální práce se zvoleným učivem zohledňující žákův rozvoj. Předpokladem této práce je volba přiměřené předlohy uměleckých a myšlenkových kvalit, které se žáci při hlubším seznamování s literaturou učí rozeznávat a hodnotit. Při výuce je dbáno na kulturu projevu, na vědomé a tvořivé uplatňování základních výrazových prostředků pro sdělování. Součástí výuky je probuzení zájmu a vytvoření povědomí žáků o historii i současnosti literární a divadelní tvorby.

Žáci jsou systematicky vedeni k veřejnému vystupování formou divadelního představení nebo přednesu. Vzdělání získané v literárně-dramatickém oboru žáci mohou využít v těch oblastech lidské činnosti, ve kterých se uplatní nezbytné specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie. Literárně-dramatický obor poskytuje spolehlivý základ i pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

9.1. Přípravné studium literárně-dramatického oboru

Cílem přípravného studia je dítě zaujmout a nadchnout divadlem, představit mu způsob výuky a možnosti rozvoje jeho tvořivosti. Žáci se hravou formou učí základním návykům práce v kolektivu.

UČEBNÍ PLÁN

Varianta 1: platí pro žáky přijaté ve věku 5 let

Výuka	Název vyučovacího předmětu	1. ročník	2. ročník
Kolektivní	Přípravné studium dramatické výchovy	2	2

Varianta 2: platí pro žáky přijaté ve věku 6 let

Výuka	Název vyučovacího předmětu	1. ročník
Kolektivní	Přípravné studium dramatické výchovy	2

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÉ STUDIUM DRAMATICKÉ VÝCHOVY – VARIANTA 1

1. ročník:

Žák:

- chápe pravidla chování v LDO, zvykl si na uspořádání hodiny a na způsob práce
- ve cvičeních a hrách s pravidly zvládá základní prvky pohyblivosti, pružnosti a obratnosti
- dbá na správné držení těla
- objevuje vyjadřovací prostředky jazyka a těla, zbavuje se zábran
- základně se orientuje v prostoru
- spontánně zobrazuje realitu i svůj prožitek

2. ročník:

Žák:

- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku: pohybem, zvukem, hlasem
- respektuje ostatní členy skupiny při volném pohybu v prostoru
- umí se soustředit a pohotově reagovat
- je seznámen s reflexí a snaží se o sebereflexi
- respektuje nápady jiného žáka
- udrží pozornost při práci s kvalitní literaturou, která slouží jako východisko k dramatické hře
- je pod vedením učitele citlivý ke kulturnímu dění v jeho okolí

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍPRAVNÉ STUDIUM DRAMATICKÉ VÝCHOVY – VARIANTA 2

1. ročník:

Žák:

- chápe pravidla chování v LDO, zvykl si na uspořádání hodiny a na způsob práce
- respektuje ostatní členy skupiny při volném pohybu v prostoru
- umí se soustředit a pohotově reagovat
- je seznámen s reflexí a snaží se o sebereflexi
- respektuje nápady jiného žáka
- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku: pohybem, zvukem, hlasem
- udrží pozornost při práci s kvalitní literaturou, která slouží jako východisko k dramatické hře
- je pod vedením učitele citlivý ke kulturnímu dění v jeho okolí

9.2. Studijní zaměření literárně-dramatického oboru

UČEBNÍ PLÁN

I. stupeň

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Divadelní průprava	3	3	1	1	1		
Jevištní tvar			1	1	1	2	2
Přednes			1	1	1	1	1

Žák se postupně seznamuje s divadlem a s divadelní tvorbou, prohlubuje své dovednosti a znalosti a ve skupině společně s učitelem vytváří jevištní tvar.

II. stupeň

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Divadelní tvorba	1	1	1	1
Divadelní soubor	1	1	1	1
Přednes	1	1	1	1

Žák využívá nabytých zkušeností, dovedností a znalostí pro další divadelní tvorbu. Ve spolupráci s učitelem vytváří divadelní tvar a zaměřuje se na jednotlivé divadelní složky. Studium II. stupně směřuje žáka k osobnostnímu růstu a vytvoření přirozené osobitosti projevu.

UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ:

Základní studium I. stupně

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DIVADELNÍ PRŮPRAVA

1. a 2. ročník:

Žák:

- pracuje a spolupracuje
- ovládá základy dramatické hry a je jejím aktivním účastníkem
- pokouší se o samostatné jednoduché slovní vyjádření, pracuje na formulování vlastních myšlenek
- umí sdělovat vlastní zážitky a komunikovat na společné téma ve skupině
- seznámil se se schopností uvolnit se a soustředit se
- uvědomuje si rozdíl mezi verbálními a neverbálními komunikačními prostředky
- vnímá rytmus a zopakuje krátkou rytmickou variaci
- dbá v mluvnici na zřetelnost a znělost mluvního projevu
- předvede základní vedení předmětu, či loutky
- umí používat rekvizity
- předvede základy správného držení těla a základní směry pohybu v prostoru
- ovládá zrychlení a zpomalení pohybu
- v pohybových hrách improvizuje jednoduchou etudu
- chápe základy pantomimy a pohybově ztvární jednoduché zadání
- vnímá své spolužáky, stává se jejich partnerem
- uvědomuje si partnera ve hře a reaguje na něj
- plní drobné skupinové úkoly
- aktivně pracuje s kolektivem na vzniku jevištního tvaru
- rozeznává mezi schopnostmi vést a nechat se vést
- seznamuje se s přijetím role, výměnou rolí, s postavou
- chápe rozdíl mezi poezií a prózou
- pracuje s literaturou, učí se ji vnímat a hodnotit

3. až 5. ročník:

Žák:

- dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce
- souvisle vypráví svůj příběh
- je seznámen se svými osobitými rysy
- zvládá jednoduchou slovní improvizaci, je seznámen s kategoriemi improvizací
- podle svých individuálních možností je samostatný a přirozený
- vědomě pracuje se svým tělem, koordinuje pohyb, s tělem pracuje jako s nástrojem výrazu a charakterizace
- předvede pohybovou improvizaci na danou hudbu
- improvizuje slovem i pohybem na zadané téma
- pracuje aktivně s výrazem
- rozvíjí pohybovou fantazii
- pracuje s rytmem
- pracuje se zástupnou, imaginární a skutečnou rekvizitou, umí ji použít
- umí pracovat s loutkou
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání či loutkářskými prostředky
- poznává a vytváří charakteristické znaky postav a jejich charakteristická jednání

- je schopen fixovat tvar etudy
- se pokouší o napsání jednoduchého scénáře
- naslouchá ostatním a respektuje je

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT JEVIŠTNÍ TVAR

3. až 5. ročník:

Žák:

- dovede spolupracovat s učitelem, s partnerem a se skupinou
- rozpozná, kdy hraní vychází z přirozeného a v rámci daného žánru pravdivého jednání a z komunikace a spolupráce s partnerem
- seznamuje se s postavami příběhu, se situacemi, ve kterých se postavy pohybují
- získává si vztah k příběhu i postavám, ověřuje situace
- plní skupinové úkoly a dovede je do výsledného tvaru
- vystaví a realizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků – slovo, pohyb, gesto, mimika, loutka aj.
- tvoří ve spolupráci s ostatními krátké literární nebo dramatické tvary
- spoluvytváří inscenaci
- aktivně přistupuje ke scénáři, k volbě kostýmů a rekvizit i k vytváření scény
- účastní se aktivně zkoušek v divadelním sále a připravuje se na představení
- je po realizaci divadelního tvaru schopen sebehodnocení
- pracuje s povědomím o žánrových odlišnostech

6. a 7. ročník:

Žák:

- naslouchá ostatním a respektuje je
- reflektuje práci druhých a zhodnotí ji
- přijímá kritiku vlastní práce
- využívá vhodné pohybové, hudební a taneční prvky
- porozumí dramaturgickému i režijnímu plánu dramatického tvaru, podílí se na jeho naplnění, dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce, experimentuje v různých formách
- zpracuje písemně drobný jevištní tvar a s využitím dramatických či loutkářských prostředků jej realizuje individuálně nebo ve skupině
- přichází s vlastními náměty a pracuje s vlastními prostředky sdělení
- navrhuje a vytváří postavy příběhu, rozehrává situace
- autorsky a spoluautorsky pracuje na dramatickém tvaru, který sděluje téma, příběh, pointu
- využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci
- prostřednictvím individuální i skupinové tvorby se seznamuje s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislosti
- žáci 7. ročníku aktivně připravují své absolventské vystoupení

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘEDNES

3. až 5. ročník:

Žák:

- plynule čte zadaný text s ohledem na interpunkci
- snaží se zkoumat své vyjadřovací prostředky, pracuje s cvičnými texty
- je seznámen s prostředky mluveného projevu
- pracuje s prostředky mluveného projevu – tempo, rytmus, pauza, gradace atd.
- pracuje na zřetelné artikulaci
- vnímá mluvní projevy ostatních, rozeznává kritéria uměleckého textu a přednesu a učí se je hodnotit
- přichází s vlastními náměty ke čtení, za pomoci učitele dokáže vybrat vhodnou předlohu pro individuální tvorbu
- při práci s textem hledá vlastní pojetí, vlastní cestu vyjádření pro komunikaci s divákem
- je seznámen se základními pojmy tvůrčího psaní

6. a 7. ročník:

Žák:

- má osobitý, přirozený, zaujatý a kultivovaný projev
- sám si pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma), tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní
- přináší vlastní inspirativní texty i autorské texty
- zhodnotí na základě získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo, poznatky využívá pro vlastní tvorbu
- se v 7. ročníku připravuje na své absolventské vystoupení

Základní studium II. stupně

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DIVADELNÍ TVORBA

1. a 2. ročník:

Žák:

- vnímá prostor, předměty, hudbu, osvětlení, diváka jako partnera
- neverbálními prostředky umí vyjádřit vztah k partnerovi, prostoru, rekvizitě, loutce
- chápe a respektuje pravidla improvizace
- kriticky reflektuje a hodnotí svou práci a práci ostatních
- spolupracuje a opouští svůj nápad ve prospěch nápadu druhého
- umí vyhodnotit své dovednosti, umí argumentovat a hodnotit
- orientuje se v současném českém divadelním a literárním světě a zaujímá k němu vlastní postoj

3. a 4. ročník:

Žák:

- je aktivním kulturním divákem, zapojuje se do kulturního dění, přináší nové náměty a nápady
- prohlubuje a upevňuje uchopení svého jevištního projevu
- realizuje samostatné i skupinové tvůrčí aktivity
- pracuje samostatně na jednotlivých složkách divadelní inscenace
- vědomě uplatňuje zásady jevištní tvorby
- zvládne navrhnout kostým a rekvizity pro svoji roli

- umí pojmenovat běžně užívané divadelní pojmy

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DIVADELNÍ SOUBOR

1. a 2. ročník:

Žák:

- se aktivně podílí na přípravě inscenace, dokáže vytvořit divadelní zázemí pro mladší žáky
- podílí se na tvorbě a výstavbě dramatického tvaru, je schopen jej realizovat a uvědomuje si jeho zákonitosti
- je schopen interpretace dialogu
- je seznámen s použitím stylizace
- chápe metaforu a symboliku, využívá je pro svoji tvorbu
- pracuje s charakterem postavy, umí jej vytvořit

3. a 4. ročník:

Žák:

- vytváří pravdivé jednání postavy, která se vyvíjí, je schopen její stylizace v rámci žánru
- udrží vytvořený charakter postavy v různých projevech a situacích
- dokáže diskutovat o divadelním tvaru, používá odborné názvosloví, hodnotí divadelní tvar, dokáže pojmenovat jeho jednotlivé složky, dívá se na něj i komplexně

▲ VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘEDNES

1. a 2. ročník:

Žák:

- je veden k samostatnému a osobitému výběru témat i látky
- vědomě pracuje s výrazovými prostředky přednesu
- je schopen samostatně upravit text pro přednes, vybírá si náročnější předlohy
- interpretuje zadaný či zvolený monolog/dialog v různých žánrech
- vytvoří vlastní etudu na zadané téma
- rozlišuje žánry

3. a 4. ročník:

Žák:

- je schopen konstruktivně hodnotit dílo a jeho provedení
- je schopen osobitě interpretovat a uchopit literární text, aktivně pracuje na jeho výstavbě a tvaru
- autorské texty za pomoci učitele propracovává z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, formy, stylu, žánru
- dokáže veřejně prezentovat své tvůrčí počiny
- chápe zákonitosti výstavby dramatického textu
- udržuje a zvyšuje technickou úroveň přednesu
- je schopen reflexe a sebereflexe po výstupu

10. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněním. Na základě vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, mohou být tito žáci, při prokázání nezbytných předpokladů, přijati ředitelem školy do kteréhokoli uměleckého oboru. Žáci jsou do této kategorie zařazováni na základě žádosti rodičů, speciálně pedagogického vyšetření (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum), vyjádření lékaře a doporučení učitele. Škola jim dle svých možností vytvoří podmínky, aby mohli plnit vzdělávací programy obsažené v ŠVP s ohledem na své možnosti a potřeby. Vzhledem k tomu, že škola sídlí v historické památkově chráněné budově, není ovšem schopna zabezpečit bezbariérový přístup.

Minimální hodinová dotace je pro tyto žáky stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k omezením žáka. V případech, kdy to zdravotní omezení žáka vyžaduje, je vyučován podle individuálního vzdělávacího plánu. Tento plán vytváří učitel hlavního oboru a schvaluje ředitel školy.

11. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Dle vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, umožní škola žákům mimořádně nadaným studium podle individuálního vzdělávacího plánu. Tito žáci jsou do studia zařazováni na základě žádosti rodičů, doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra. Přijetí takového žáka schvaluje ředitel školy.

Minimální hodinová dotace výuky je pro tyto žáky stejná jako u žáků zařazených do základního studia, ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena vzhledem k potřebám žáka.

12. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

12.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

Cílem hodnocení je především pozitivní motivace žáků k dalšímu poznávání umění a rozvíjení vlastní osobité tvorby. Způsoby hodnocení se mohou lišit v individuálním či kolektivním předmětu, ale vždy je nutné brát v úvahu dané dispozice žáků ke zvolenému oboru studia. Je potřebné volit takové metodické postupy, které by vedly žáky k zájmu o studium, pravidelnost a kvalitu přípravy a plnění požadavků v jednotlivých předmětech.

V ZUŠ Mikulov jsou žáci průběžně klasifikováni v průběhu školního roku, v pololetí a na konci školního roku jsou ohodnoceni známkou na vysvědčení (viz platná legislativa):

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný

- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch stanovujeme na vysvědčení třemi stupni:

- prospěl /-a/ s vyznamenáním
- prospěl /-a
- neprospěl /-a

V průběhu školního roku jsou žáci v individuální výuce hodnoceni minimálně jednou za měsíc známkou, kterou učitel zaznamenává do třídní knihy a žákovské knížky. Klasifikaci v kolektivní výuce zaznamenává učitel do interního formuláře, popř. do žákovské knížky.

Při hodnocení žáků používají učitelé následující kritéria:

- zda žák zvládá hru na nástroj, úkoly na něj kladené ve výtvarném nebo tanečním oboru na úrovni osobního maxima
- pravidelnost docházky žáka na výuku v ZUŠ
- kvalita a pravidelnost domácí přípravy, snaha o sebezdokonalování se
- nakolik žák dokáže prezentovat výsledky přípravy při výuce, spojit teoretickou přípravu s praxí
- zda se žák do hodin zapojuje se zájmem, komunikuje a aktivně řeší problémy, svědomitě se stará o hudební nástroj, kostým, výtvarné pomůcky a nástroje a materiál
- zda se žák účastní mimoškolních veřejných vystoupení, akcí školy, výstav a dbá na své vystupování na nich a reprezentaci školy
- zapojení žáka do komorní či souborové hry, jeho schopnost komunikace v kolektivu, jak přistupuje k řešení problémů ve vztazích během výuky i při společném prezentování nastudovaných skladeb, vytvořených výtvarných prací nebo tanečních choreografií
- účast v soutěžích, přehlídkách, interpretačních kurzech

Zásady a způsob hodnocení žáků:

- každé hodnocení musí mít zpětnou vazbu, aby žák pochopil, co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak má postupovat dál
- hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a také být motivující
- nehodnotí se jen osobnost žáka, ale zvláště konkrétní ověřovaný problém
- v souladu s daným hodnocením je třeba vést žáka k sebehodnocení a k sebekontrolě
- při hodnocení je nutno brát v úvahu samostatnou aktivitu v lekcích i v domácí přípravě
- posuzovat úroveň prezentace žáka na školních i veřejných vystoupeních, přístup k soutěžím a přehlídkám v daném oboru
- hodnotit úroveň interpretace při postupových a závěrečných zkouškách
- do klasifikace a hodnocení se promítá míra dosažených vědomostí, dovedností, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období formou klasifikace

12.2. Oblasti vlastního hodnocení školy

Ve vlastním hodnocení školy jsou průběžně sledovány výsledky v oblastech:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- plnění očekávaných výstupů umů ve sledovaných ročnících
- plnění výchovných a vzdělávacích strategií učiteli
- vyhodnocení plnění kapitoly 9 (Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)